ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية . الدرة المؤولة . إيفا تروبشتيان

200.000 Լ.Ո. 100-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 192 (27263) ՇԱԲԱԹ, 7 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 8 ԷՋ

***ԹՐԱՄՓ.* «ՌՈՒՍԻԱՆ ՈՒ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ՄՕՏ ԵՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԿԱՐԳԱՒՈՐՄԱՆ ՀԱՐՑՈՎ»**

Ռուսիան ու Միացեալ Նահանգները մօտ են համաձայնութիւններու ոչ միայն Ուքրանիոյ մէջ կարգաւորման, այլ նաեւ ընդհանուր առմամբ Եւրոպայի մէջ անվըտանգութեան հարցին մէջ: Այս մասին Սպիտակ տան մէջ լրագրողներուն յայտարարած է Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ:

«Չեզի կ'ըսեմ՝ համաձայնագիր պիտի ըլլայ: Պիտի ըլլայ մեծ համաձայնագիր, եւ անիկա պիտի վերաբերի Ուքրանիային: Ատիկա պիտի ըլլայ շատ մեծ պայմանաւորուածութիւն: Անիկա պիտի վերաբերի աւելիին, քան Ուքրանիան է: Եւ ես նոյնիսկ կրնայի ըսել, որ ատիկա կրնայ վերաբերիլ ամբողջ Եւրոպային», ըսած է Սպիտակ տան ղեկավարը:

«Ատիկա պիտի ըլլայ մեծ, հրաշալի համաձայնագիր: Բոլորը ոգեշնչուած պիտի ըլլան», ընդգծած է Թրամփ:

ԱԿՆԱՐԿ

ԹԵՀՐԱՆԻ ԸՆՏՐԱԾ ՊԱՀԸ՝ ՇԵՇՏԱԿԻ ՉԳՈՒՇԱՑՆԵԼՈՒ

Ամերիկեան ընտրութիւններուն արդիւնքները կը շարունակեն հիմնական նիւթ դառնալ քաղաքագիտական հրապարակումներուն: Աշխարհաքաղաքական պրիսմակով կը դիտարկուին արտաքին եւ ռազմական քաղաքականութեան ուղղութիւններուն վրայ կանխատեսելի փոփոխութիւնները:

Հարաւային Կովկասի մէջ ամերիկեան ազդեցութիւնը, ԹՐԻՓՓ-ի ճամբով նաեւ առկայութիւնը հիմնական շրջադարձ պիտի չունենայ, եթէ այս երեւոյթը տեղադրենք Ուաշինկթընի հեռահար ռազմավարական նպատակներուն մէջ: Պէտք չէ մոռնալ, որ նախորդ նախագահ Պայտընի պաշտօնավարման վերջին ժամանակաշրջանին Ուաշինկթըն եւ Երեւան ստորագրեցին ռազմավարական գործընկերութեան փաստաթուղթ մը: Այդ փաստաթուղթը տրամաբանօրէն պիտի չաւարտէր Պայտընով: Փաստօրէն, օգոստոսեան համաձայնութիւնը եւ յատկապէս ԹՐԻՓՓ-ը կը տեղաւորուին այդ գործընկերութեան շրջագիծին մէջ: Ռազմավարական գործընկերութիւնը կամ ԹՐԻՓՓ-ը զուտ հայկական կողմին հետ առնչուած գործընթացներ չեն, այլ՝ ընդհանրապէս Հարաւային Կովկասին, Ռուսիոյ եւ Իրանին:

Եթէ Հարաւային Կովկասի նկատմամբ Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութիւնը չի պայմանաւորուիր հանրապետականներու կամ դեմոկրատականներու ապահոված արդիւնքներով եւ հեռահար կտրուածքով կը կապուի այդ երկրի անվտանգային ու արտաքին քաղաքականութեան գերակայ ուղղութեան, ապա նոյն տրամաբանութեամբ ալ առնչուած երկիրներուն մօտեցումները արագօրէն փոփոխելի չեն ըլլար տարածաշրջանին նկատմամբ: Գործարքներ, ժամանակաւոր նահանջներ, ոճի փոփոխութիւններ անպայման ռազմավարական առանցքային վերափոխումներ չեն ենթադրեր:

Լուսարձակը բանանք պաշտօնական Թեհրանի մօտեցումներուն վրայ. նկատենք եւ յիշենք Իրանի հոգեւոր պետի եւ նախագահի շրջանակներուն յայտարարութիւններուն միջեւ երեւցող տարբերութիւնները՝ յատկապէս ԹՐԻՓՓ-ի նախագիծին վերաբերեալ: Զգուշացնել՝ ողջունելով, Իրանին դէմ մարտահրաւէր չնկատել՝ սպառնալով եւ կարմիր գիծերը ցոյց տալով: Այս խառն ուղերձներուն վրայէն մշուշը կը հեռանայ կարծէք, եւ Թեհրանի պատգամը շեշտակի կը դառնայ:

Իրանի հոգեւոր պետի գլխաւոր խորհրդական Վելայաթին Հայաստանի մէջ Իրանի դեսպանին փոխանցած է. «Եթէ Թրամփն ու անոր դաշնակիցները փորձեն Իրանի այս «կարմիր գիծ»-ը անցնիլ, անոնց ոտքերը պիտի կտրենք»:

Վելայաթին քննադատած է Հայաստանի կառավարութիւնը Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի եւ Բրիտանիոյ քաղաքականութեան հետ հետզհետէ աւելի համահունչ դառնալու ընթացքին համար՝ զգուշացնելով, որ նման մօտեցումը կրնայ Հարաւային Կովկասի մէջ լարուածութեան աճի ճամբայ հարթել: Վելայաթին «Էթթելաաթ» օրաթերթին մէջ հրապարակուած «Հայաստանի վարչապետին բաց ու անկեղծ նամակ մը» խորագիրով իր յօդուածին մէջ, մեկնաբանելով Հայաստանի Հանրապետութեան խորհրդարանին կողմէ ԹՐԻՓՓ-ի ծրագիրին վաւերացումը, քննադատած է Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի քաղաքականութիւնը՝ ծրագիրին վաւերացումը նկատելով հայ ժողովուրդի շահերուն հակասող անօգուտ քայլ մը:

Ան շեշտած է, թէ Իրան ինքզինք կը նկատէ Հարաւային Կովկասի անվտանգութեան պահպանման պատասխանատու՝ անիկա ըլլայ Ռուսիոյ մասնակցութեամբ, թէ առանց Ռուսիոյ:

Այստեղ քանի մը ուշագրաւ կէտ կայ. նախ այն, որ Իրան առաջին անգամ ըլլալով այսքան բացայայտ եւ սուր կը քննադատէ Փաշինեանի իշխանութիւնը իր թշնամի երկիրներուն հետ համագործակցելու եւ ԹՐԻՓՓ-ի ծրագիրը ընդունելու համար, որ, ըստ իրեն, կը հակասէ Հայաստանի շահերուն: Երկրորդ բաժինը յստակ ակնարկ ունի նաեւ Մոսկուային. եթէ նոյնիսկ Մոսկուան կ'որոշէ նահանջել Հարաւային Կովկասէն, ապա Իրանը այս շրջանը կը նկատէ իր անվտանգային գօտին եւ թոյլ չի տար որեւէ ոտնձգութիւն իր սահմաններուն վրայ:

Այսքան շեշտակի, սպառնական եւ բազմակողմ ուղերձներով յատկանշուած զգուշացումը անհրաժեշտ է, որ վերահաշուարկներու հրաւիրէ հայկական կողմը: Իրանը է եւ կը շարունակէ մնալ Հայաստանի Հանրապետութեան կարեւորագոյն շնչուղիներէն մէկը, եւ Իրանի հետ յարաբերութիւններու բնականոն մնալը նախ եւ առաջ կը բխի Հայաստանի Հանրապետութեան շահերէն:

Հիմա սուր զգուշացում կայ: Քաղաքականօրէն ուշագրաւ երեւոյթ է, անշուշտ, այս ուղերձին շեշտակի եւ ահազանգային ըլլալու պահուն ընտրութիւնը: Իսկ պահը մտաբերել կու տայ Միացեալ Նահանգներու միջանկեալ ընտրութիւններուն արդիւնքները, Իրանի ազդեցութիւնը այս բոլորին վրայ եւ Թրամփի հակակշռուած ըլլալը:

Թեհրան այս ձեւով Երեւանին ուղղուած կոչը ուղղած կ'ըլլայ նաեւ Ուաշինկթընին՝ հակակշռելու համար անոր գործողութիւնները Հարաւային Կովկասին կամ Իրանի սահմանամերձ գօտիին մէջ:

«Ա.»

ԹՐԱՄՓ. «ԿԸ ՆԱԽԸՆՏՐԵՄ ԻՐԱՆԷՆ ՄՆԱՑԱԾԸ ՉՔԱՆԴԵԼ, ՍԱԿԱՅՆ ԹԵՐԵՒՍ ԱՆՈՐ ՍՏԻՊՈՒԻՄ»



Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ Իրանին սպառնալով յայտնեց. «Շուտով պիտի իմանան, թէ Իրանի վերաբերեալ ի՛նչ պիտի որոշեմ»՝ աւելցնելով. «Կը նախընտրեմ անկէ մնացածը չքանդել, սակայն թերեւս ատոր ստիպուիմ»:

«Իրանը հիւլէական զէնք պիտի չունենայ, եւ առանց մեր հաւանութեան որեւէ քայլ պիտի չորդեգրէ», նշեց Սպիտակ տան ղեկավարը:

«Շատ մօտ ենք ռուս-ուքրանական պատերազմի կարգաւորման», յայտարարեց Թրամփ:

«Ֆոքս Նիուզ», յղում կատարելով աղբիւրներու, հաղորդեց, որ Միացեալ Նահանգները 9 նոյեմբերին Իրանի դէմ զինուորական գործողութիւնները վերսկսելու կարելիութիւնը կը քննարկեն: Աղբիւրներուն համաձայն, այդ թուականին նորալուսին պիտի ըլլայ, ինչ որ «բարենպաստ պայման» պիտի ըլլայ գործողութեան կայացման համար:

Ամերիկեան պատկերասփիւռի կայանին տուեալներով, այս նիւթով Սպիտակ տան մէջ չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օր խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցած են:

Լաւատեղեակ աղբիւր մը «Տը Հիլ» կայքին յայտնեց, որ ամերիկեան

Շար.ը՝ էջ 8

ՎԵԼԱՅԱԹԻ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ



Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետի միջազգային հարցերու խորհրդատուն զգուշացուցած է Հայաստանը: Այս մասին կը հաղորդէ Ազրպէյճանի պետական ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը:

Վելայաթի «Էթթելաաթ» օրաթերթին մէջ հրապարակուած «Հայաստանի վարչապետին բաց ու անկեղծ նամակ մը» խորագիրով իր յօդուածին մէջ, մեկնաբանելով Հայաստանի Հանրապետութեան խորհրդարանին կողմէ ԹՐԻՓՓ-ի ծրագիրի վաւերացումը, քննադատած է Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի քաղաքականութիւնը՝ ծրագիրի վաւերացումը նկատելով հայ ժողովուրդի շահերուն հակասող անօգուտ քայլ մը:

Ան շեշտած է, որ Իրան ինքզինք կը նկատէ Հարաւային Կովկասի անվտանգութեան պահպանման պատասխանատու, ըլլայ այդ Ռուսիոյ մասնակցութեամբ կամ առանց այդ մասնակցութեան:

Վելայաթի նշած է, որ Փաշինեանի կառավարութեան կողմէ ամէնէն վնասակար քայլերէն մէկը Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ թշնամանքը աւելի խորացնելն էր:

Ըստ իրանցի բարձրաստիճան պաշտօնատարին, Ազրպէյճանի, Իրանի, Թուրքիոյ եւ հաւանաբար Վրաստանի հետ Հայաստանի յարաբերութիւնները ապագային անկայուն ու անկանխատեսելի են:

Ան վերյիշեցնելով հինգ տարի առաջ Թեհրանի մէջ Ասթանայի ձեւաչափով Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետի, Թուրքիոյ եւ Ռուսիոյ նախագահներուն միջեւ հանդիպումը, ըսած է, թէ այդ հանդիպումի ընթացքին յստակ կերպով նշուած է Իրանի «Զանգեզուրի միջանցք»-ի հաստատման դէմ ըլլալը, եւ այդ դիրքորոշումը կը շարունակէ մնալ Իրանի արտաքին քաղաքականութեան «կարմիր գիծ»-երէն մէկը:

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ԵՒ ՊԱՔՈՒԻ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԼԱՐՈՒԱԾՈՒԹԵԱՆ ԼՈՅՍԻՆ ՏԱԿ

ԷՐՏՈՂԱՆ ՄՏԱԴԻՐ Է 8 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՆ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ԱՅՑԵԼԵԼՈՒ



Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան յայտարարած է, որ կը ծրագրէ Ազրպէյճան այցելել 8 նոյեմբերին՝ այդ երկրին մէջ նշուող յաղթանակի (44-օրեայ պատերազմի աւարտի, «Ա.») օրուան առիթով:

«Եթէ արտակարգ հանգամանքներ չստեղծուին, ես կը ծրագրեմ 8 նոյեմբերին Ազրպէյճան այցելել: Յոյսով եմ, որ այցելութեան ծիրին մէջ կարելիութիւն պիտի ունենանք նախաձեռնել

Շար.ը՝ էջ 8

ՊԸՐՐԻ. «ԹԻՒ 1701 ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԻՐ ՀՈՂԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱՏԻՐԱՆԱԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ Կ'ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԷ»



Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի Այն Թինէի մէջ ընդունեց Լիբանանի մէջ Եւրոպական Միութեան դեսպան Սանտրա Տէ Ուալը՝ ներկայութեամբ Պըրրիի տեղեկատուական խորհրդատու Ալի Համտանի:

Հանդիպումի ընթացքին քննարկուեցան Լիբանանի եւ շրջանի ընդհանուր կացութիւնը, եւ քաղաքական ու ապահովական վերջին զարգացումները, մասնաւորաբար հարաւային Լիբանանի մէջ:

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆԸ



Ուրբաթ, 6 նոյեմբեր 2026-ին, Արամ Ա. վեհափառ հայրապետը կաթողիկոսարանին մէջ ընդունեց Լիբանանի Հանրապետութեան մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Սարմէն Պաղտասարեանի այցելութիւնը:

Աւելի քան մէկ ժամ տեւած հանդիպման ընթացքին ընդհանուր քննարկման առարկայ դարձան Հայաստանի ներքին կացութիւնը, Հայաստան-Լիբանան յարաբերութիւնը եւ շրջանին մէջ ստեղծուած աշխարհաքաղաքական նոր պայմաններն ու անոնց հաւանական հետեւանքները:

ՓԱՆՔԻՆ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՅԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ ԿՐՆԱՅ ՋՐԿՈՒԻԼ ՀԱՊԿ-Ի ՄԷՋ ՔՈՒԷԱՐԿԵԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔԷՆ»

ՀԱՊԿ-ի Հաւաքական անվտանգութեան խորհուրդը կրնայ յաջորդ շաբաթ որոշում տալ Հայաստանը կազմակերպութեան մէջ ձայնի իրաւունքէն զրկելու: Այս մասին ԹԱՍՍ լրատու գործակալութեան ըսած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Ալեքսանտր Փանքին:

«Հայաստան երկու տարիէ աւելի է, որ չէ վճարած իր անդամավճարները, ուստի լիովին կարելի է, որ հարցը վերատեսութեան ենթարկուի եւ որոշում տրուի ժամանակաւորապէս կասեցնելու անոր անդամակցութիւնը, կամ, աւելի ճշգրիտ, զայն զրկելու քուէարկութեան իրաւունքէն, մինչեւ անդամավճարներու վճարումը: Ասիկա զուտ **թեքնիք** հարց է, որ նախատեսուած է կանոնադրութեամբ, անոր որոշակի յօդուածով: Այնպէս որ, ատիկա հաւանական արդիւնք է, սակայն կախեալ է նախագահի որոշումէն», ըսած է ան:

Փանքին յիշեցուցած է, որ Ռուսիան կը նախագահէ ՀԱՊԿ-ին եւ պատասխանատու է ամբողջ օրակարգին համար: «Պիտի ըլլայ ՀԱՊԿ-ի վեհաժողով, որուն պիտի նախորդէ արտաքին գործոց եւ պաշտպանութեան նախարարներու եռակողմ հանդիպումը: Հայկական հարցը թերեւս կարեւորագոյնը չէ, սակայն կրնայ ամէնէն հետաքրքրականը ըլլալ հանրութեան համար, որովհետեւ ՀԱՊԿ-ն համագործակցութեան, համատեղ խնդիրներու եւ նպատակներու մասին է», նշած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան փոխնախարարը:

Պատասխանելով այն հարցումին, թէ արդեօք այս հարցը պիտի քննարկուի՞ յաջորդ շաբթուան միջոցառումներուն ժամանակ, Փանքին նշած է. «Հաւանաբար, այո, անիկա կրնայ քննարկուիլ, սակայն ամէն ինչ կախեալ է անկէ, թէ արդեօք միւս բոլորը համաձա՞յն են զայն քննարկելու, թէ՞ ոչ: Կը կարծեմ՝ անիկա պիտի քննարկուի»:



ՇԷՅԽ ԽԱԹԻՊ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ՀԻՆԳ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ



Շիի իսլամական գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ շէյխ Ալի Խաթիպ նշեց. «Ամերիկեան եւ սիոնական ընտրութիւններու արդիւնքները յուսախաբութեան մատնեցին թշնամիներու ղեկավարութիւնը, եւ բացայայտեցին ամերիկեան ու իսրայէլեան հասարակութիւններուն մէջ տարակարծութեան ու վիհի տարողութիւնը»:

Շէյխ Խաթիպ ուրբաթ օրուան **նամազի** ընթացքին լիբանանեան իշխանութեան դարձեալ կոչ ուղղեց՝ «վերատեսութեան ենթարկելու իր դիրքորոշումը եւ որդեգրելու հայրենասիրական հայեցակարգ մը, ինչպէս նաեւ կառուցելու ազգային փոխըմբըռնում, որ միատեղ կերպով կը պաշտպանէ պետութիւնն ու Դիմադրութիւնը՝ ընդդէմ իսրայէլեան ծրագիրին»:

Շիի իսլամական գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահը դատապարտեց Լիբանանի մէջ հինգ դեսպանատուներու (Բրիտանիոյ, Միացեալ Նահանգներու, Աւստրալիոյ, Քանատայի եւ Ճափոնի) «Լիբանանի բարեկամներ» անուան տակ հրապարակած հաղորդագրութիւնը եւ զայն նկատեց «լիբանանեան ներքին հարցերուն բացայայտ միջամտութիւն մը»:

Ան այդ պետութիւններուն կոչ ուղղեց՝ «այդ միջամտութիւնները դադրեցնելու, մանաւանդ որ անոնք կը վերաբերին հարցերու, որոնք լիբանանցիներուն միջեւ տարակարծութեան նիւթ են եւ կրնան յառաջացնել սադրանք, որմէ ժրաջան կերպով կ’աշխատինք խուսափիլ՝ քաղաքացիական խաղաղութիւնը պահպանելու համար»:

ԱՄՄԱՐ. «ՀԻՆԳ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՌԵՀԿՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԱՆԱՄՕԹՈՒԹԵԱՆ ԳԱԳԱԹՆԱԿԷՏ Է՝ ՀԱՇՈՒԻ ԱՌՆԵԼՈՎ ՄԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՄԻՋԱՄՏԵԼՈՒ ԱՆՈՆՑ ԱՆԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆԸ»



Հաւատարմութիւն դիմադրութեան երեսփոխանական պլոքի անդամ Ալի Ամմար հինգ դեսպանատուներուն՝ Բրիտանիոյ, Միացեալ Նահանգներու, Աւստրալիոյ, Քանատայի եւ Ճափոնի դեսպանատուներուն հրապարակած հաղորդագրութեան շուրջ հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց, որ անիկա «գռեհկութեան ու անամօթութեան գագաթնակէտ է՝ հաշուի առնելով լիբանանեան ներքին հարցերու մանրամասնութիւններուն միջամտելու անոնց աներեսութիւնը, առանց նկատի առնելու Լիբանանի գերիշխանութիւնը, արդարադատութեան անկախութիւնը, դիւանագիտական կանոնները կամ լիբանանցի ժողովուրդի արժանապատուութիւնը՝ հասնելով մինչեւ միջամտելու անոր ազգային ընտրանքներու ճշդման ու անոր քաղաքական ցուցմունքներու պարտադրման»:

Երեսփոխանը յայտնեց, որ լիբանանեան իշխանութեան այսպիսի իրերայաջորդ միջամտութիւններուն նկատմամբ աչք փակելն ու զանոնք բնական ու սովորական նկատելը մերժելի եւ ամբողջովին դատապարտելի են:

Ամմար նշեց, որ ազգային ու սահմանադրական պատասխանատուութիւնը Լիբանանի իշխանութեան կը պարտադրէ լուրջ ու իրողական քայլ կատարել եւ վերջ տալ այս խախտումներուն, որոնք կը խաթարեն Լիբանանի գերիշխանութիւնն ու հաստատութիւնները եւ բոլոր լիբանանցիներու հասցէին վիրաւորանքներ են, որոնց նկատմամբ կարելի չէ լուռ մնալ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՀՈՒՐԻ ՖԷՐՄԱՆԵԱՆ-ԽՈՍՐՈՎԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 8 նոյեմբեր 2026-ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

● ԾԱՆՕԹ.- Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան, ցաւակցութիւնները կ’ընդունուին եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

ՌՕԶԻՆ ԱՊՈՒՆԱՅԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 8 նոյեմբեր 2026-ին, Պուրճ Համուտի Հայ կաթողիկէ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00-ին:

ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՈՒՆԻՍԵՖ-Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ



Երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար դոկտ. Նորա Պայրագտարեան 2028-2038 թուականներուն համար նախարարութեան ու ԵՈՒՆԻՍԵՖ-ի հասարակաց ծրագիրի պատրաստութեան ծիրին մէջ ընդունեց ԵՈՒՆԻՍԵՖ-էն պատուիրակութիւն մը՝ նախագահութեամբ Ապիր Պու Զաքիի:

Նախարարը հանդիպումի ընթացքին պատուիրակութեան ներկայացուց այն ծրագիրները, զորս նախարարութիւնը կը մտադրէ գործադրել, մասնաւորաբար մարմնակրթութեան ռազմավարութիւնն ու երիտասարդական ռազմավարութիւնը: Վերջինս պիտի հրապարակուի լիբանանեան տարբեր շրջաններու մէջ երիտասարդներուն հետ հանդիպումները աւարտելէ ետք:

Պայրագտարեան շեշտեց, որ լիբանանցի երիտասարդը այլեւս ունի նախարարութիւն մը, որ իր հարցերով կը զբաղի եւ անոր ձգտումներուն ականջ կու տայ: Ան նաեւ բացատրեց կարեւորութիւնը մինչեւ օրս իրագործուածին, մասնաւորաբար մեկնարկումը պատասխանատու քաղաքացիութեան հոլովոյթին, որուն վրայ կ’աշխատի նախարարութիւնը՝ զայն նկատելով պետութեան ու երիտասարդութեան միջեւ յարաբերութիւններու ամրապնդման մուտք:

Ան նաեւ նշեց, որ նախարարութիւնը կը պատրաստէ ելեկտրոնային հարթակ մը, որ իր եւ երիտասարդութեան միջեւ հաղորդակցութեան տարածք պիտի ըլլայ:

Պայրագտարեան շեշտեց քաղաքացիներու այս մեծ հատուածին մօտ վստահութիւն կառուցելու կարեւորութիւնը՝ շեշտելով, որ վստահութիւնը միայն Լիբանանի երիտասարդներուն ի նպաստ աշխատանքով կը հաստատուի, եւ անիկա քաղաքացիական պատկանելիութեան ու երիտասարդութեան պետութեան հետ հաշտեցման հիմնաքարն է:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ իսրայէլեան «Ետիոթ Ահրոնոթ» օրաթերթին. «Իսրայէլեան բանակը աշխատանք կը տանի մշակելու հարաւային Լիբանանի մէջ Հզբզպալլայի դէմ հարուածներ շղթայազերծելու ծրագիրներ՝ առ ի պատրաստութիւն անոնց գործադրութեան որեւէ անհրաժեշտութիւն ստեղծուելուն»:

●ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ «Ուալլա» կայք. «Հզբզպալլան սահմանին վրայ իսրայէլեան բանակին հետ լարուածութիւնը կը սրէ՝ Իրանի կողմէ պատգամ փոխանցելու համար»:

. ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ «Ուալլա» կայք. «Իսրայէլեան ապահովական հաստատութեան կարծիքով, Հզբզպալլան, հակառակ իր կարողութիւնները վերականգնելու ջանքերուն, տակաւին չէ առողջացած»:

. ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Լեպանոն Ֆայլզ»-ին. «Տահր Պայտարի բեռնատարին վերաբերեալ հինգ երկիրներու յայտարարութիւնը պետութեան մէջ առնչակիցներուն ուղղուած նախազգուշացման ահազանգ մըն է՝ կանխարգիլելու այս գործին

Շար.ը՝ էջ 8

ՀՄԸՄ-Ի ՄԻՋԴԻՒԱՆԱԿԱՆ 12-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԱՒԱՐՏԵՑ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՄԲ



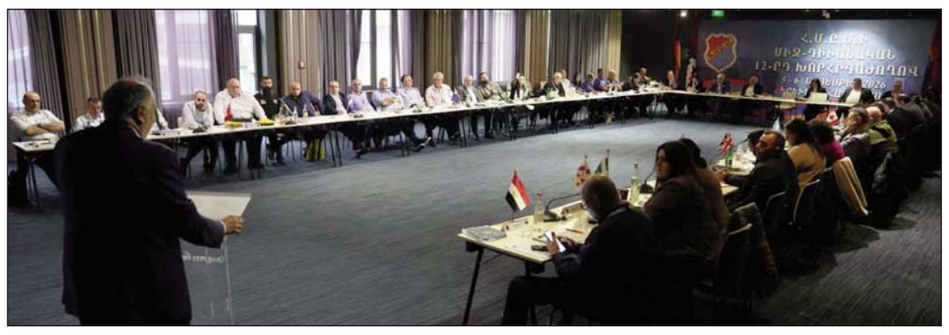
Ուրբաթ, 6 նոյեմբերի երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Երեւանի «Քոնկրես» հիւրանոցին մէջ իր երկօրեայ աշխատանքները աւարտեց ՀՄԸՄ-ի միջդիւանական 12-րդ խորհրդաժողովը, որուն մասնակցեցան միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններէն աւելի քան 41 ներկայացուցիչներ, ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան անդամներ եւ ՀՄԸՄ-ՀԱՍԿ-ի պատասխանատուներ:



ԵՌԱԲԼՈՒՐ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Խորհրդաժողովին երկրորդ օրը սկսաւ առաւօտեան ժամը 10:00-ին Եռաբլուրի նահատակաց պանթէոն այցելութեամբ: Եռաբլուր հասնելով, խորհրդաժողովին մասնակիցները հաւաքուեցան յիշատակի պատին առջեւ եւ ծաղկեպսակի զետեղումով իրենց յարգանքի տուրքը ընծայեցին արցախեան երեք պատերազմներու նահատակներուն: Ծաղկեպսակը զետեղեց ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետը՝ ընկերակցութեամբ ՀՄԸՄ-ՀԱՍԿ-ի եւ ՀՄԸՄ-ի Արցախի մասնաճիւղի ատենապետներուն: Այցելութեան ներկայ գտնուեցաւ ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Արա Պուլուզեան:





Այս առիթով իր արտասանած կարճ պատգամին մէջ, ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Յակոբ Խաչերեան յայտնեց, որ մենք Եռաբլուր կու գանք հաշուետուութիւն տալու: Կու գանք մեր կամքը զօրացնելու: Նահատակներու շիրիմները այցելելով կը մտածենք, որ քիչ բան ըրած ենք: Պարտաւոր ենք շատ աւելին ընել: Մենք խոստումներ կու տանք իրենց, խոստումներ կու տանք նաեւ մենք մեզի, որ պիտի շարունակենք ընթանալ իրենց ընտրած ճամբէն: Մենք մեր աշխատանքով, մեր ծրագիրներով, իրենք՝ մեր հոգիներուն մէջ իրենց ներկայութեամբ:

Ապա, բոլորը միասին խմբերգեցին ՀՄԸՄ-ի «Յառաջ նահատակ» քայլերգը, որմէ ետք՝ դրօշակակիրներու եւ ՀՄԸՄ-ՀԱՍԿ-ի սկաուտներու առաջնորդութեամբ անոնք շրջեցան Եռաբլուրի շիրիմներուն մէջ եւ ծաղիկներ խոնարհեցին ՀՄԸՄ-ական նահատակ եղբայրներ Վարդան Բախշեանի, Վիգէն Զաքարեանի, Արմէն Առուստամեանի, Հայկ Դերիկլեանի, Էրիկ Գալստեանի, Գրիգոր Ղազարեանի, Յարութ Բանոյեանի, Մոսիկ Սեքլէմեանի, Յակոբ Աստարճեանի, Արտակ Իշխանեանի եւ Աւետիս Պուլուզեանի գերեզմաններուն:

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Եռաբլուր այցելութենէն ետք, խորհրդաժողովը իր աշխատանքները շարունակեց երեք յաջորդական նիստերով, ուր քննարկուեցան միութեան առաջին նաւապետութեան արդիւնքները, տնտեսական ծրագիրները եւ ՀՄԸՄ-ի **փրոթոգոլային** վերամշակուած ուղեցոյցը: Կատարուեցան կազմակերպական-վարչագիտական բնոյթի թելադրանքներ, իսկ վերջին նիստով՝ խորհրդաժողովին մասնակիցները երեք տարբեր աշխատանիստերով իրազեկ դարձան դիւաններու անդամներու՝ ատենապետներու, ատենադպիրներու եւ գանձապահներու պարտականութիւններուն եւ պարտաւորութիւններուն:

Հուսկ, խորհրդաժողովը աւարտին հասաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:



ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ՀՅԴ-ՋՈՄ-Ի ԵՒ ՀԲԸՄ-ՀԵԸ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ



Հինգշաբթի, 5 նոյեմբեր 2026-ին, ՀԲԸՄ-ի «Տէմիրճեան» կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ ՀՅԴ Զաւարեան ուսանողական միութեան եւ ՀԲԸՄ-ՀԵԸ-ի համալսարանականներու միութեան վարչութիւններու հանդիպում:

Հանդիպումը առիթ հանդիսացաւ խորհրդակցելու լիբանանահայ ուսանողութեան դիմագրաւած դժուարութիւններուն մասին:

Յատուկ կերպով շեշտ դրուեցաւ ուսանողութեան մէջ հայեցի պատկանելիութիւնը վառ պահելու կարեւորութեան վրայ: Բացի ատկէ, կարեւոր նկատուեցաւ լիբանանեան համալսարաններուն մէջ հայկական մշակոյթն ու պատմութիւնը, յատկապէս հայ դատը բարձրաձայնելն ու օտար հանրութեան ներկայացնելը:

Քննարկուեցան նաեւ գալիք տարեշրջանին միացեալ ծրագիրներ իրականացնելու կարելիութիւնները: Այդ առումով, անհրաժեշտ նկատուեցաւ շարունակական խորհրդակցութիւնն ու գործակցութիւնը:

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ «ԿԱՐԷՆ-ՍԵՒԱԿ» ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ

«ՔՆԱՐ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻ «ԱՐՄԱՏՆԵՐՈՒ ԿԱՆՉԸ» ՊԱՐԱՅԻՆ ԻՐԱՅԱՏՈՒԿ ԵԼՈՅԹԸ ԱՐԺԱՆԱՑԱՒ ՄԵԾԱԹԻՒ ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍՆԵՐՈՒ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻՆ



Նախագահութեամբ Լիբանանի խորհրդարանի փոխնախագահ Էլիաս Պու Սաապի, հովանաւորութեամբ Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Համազգայինի «Քնար» մասնագիտացած մասնաճիւղի վարչութեան, հինգշաբթի, 29 հոկտեմբեր 2026-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին «Քազինօ Տիւ Լիպան»-ի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Քնար» պարախումբի եւ «Կարէն-Սեւակ» նուագախումբի «Արմատներու կանչը» ելոյթը՝ ներկայութեամբ լիբանանահայ երեք համայնքներու հոգեւոր պետերուն, հոգեւորականներու, միութիւններու ներկայացուցիչներու, կառոյցներու տնօրէններու եւ արուեստասէր հայ թէ տեղացի հանդիսատեսներու:

«Քնար» պարախումբի եւ «Գայեանէ» պարի դրպրոցի գեղարուեստական ղեկավարներն են պարուսոյցներ Ժագլին եւ Կարէն Մակինեաններ: Համազգայինի յատուկ հրաւէրով Լիբանան ժամանած «Կարէն-Սեւակ» նուագախումբը կենդանի երաժշտական կատարումներով նշեալ ելոյթին բերաւ իր կարեւոր ու աննախընթաց մասնակցութիւնը:





Ելոյթի առաջին արարին «Քնար»-ի անդամները ներկայացուցին «Կեների կանչ», «Զարդ», «Սասնայ պար»-ը, «Էրզրումի շորոր», «Տօնական», «Ծաղկեփունջ», «Սէր Քոչարի» («Գայեանէ» պարի դպրոցի «Աստղեր» խումբ), «Արաբական» պարերը նաեւ՝ «Արարատ» նուագը («Կարէն-Սեւակ» նուագախումբ) եւ «Բերդ» պարը:

Երկրորդ արարով ներկայացուեցան «Արմենիա», «Արաքս», «Զատիկ» («Գայեանէ» պարի դպրոցի «Քնարիկներ» խումբ), «Հայկական գոյներ», «Հարսի պար», «Շուշի», Արցախի գոյներ» («Գայեանէ» պարի դպրոցի «Սեւան» խումբ), եւ «Կարսի երկնքում» պարերը:

Աւարտին պարային ելոյթին մասնակցող աւելի քան հարիւր անդամները ներկայացուցին աւարտական եզրափակիչ պարը, որ կը կրէր «Քոչարի» անունը, եւ միասնականութեան, հաւաքական կամքի ու արմատներուն կառչուածութեան յստակ պատգամ կը փոխանցէր:

Պարային ելոյթի հանդիսավարներն էին Վարդան Ազնաւուրեան եւ Անի Պարիկեան, որոնք պարբերաբար ներկայացուցին խումբերը, յայտագիրը եւ օրուան խորհուրդը:

Յայտնենք, որ հանդիսութեան սկզբնաւորութեան ներկաներուն բաժնուեցան գրքոյկներ, որոնց մէջ ներկայացուած էր Համազգայինի «Քնար» մասնագիտացած մասնաճիւղին խօսքը, որուն մէջ գրուած է. «Այսօր աւելի քան երբեք վտանգուած են մեր արմատները՝ ազգային պատկանելիութիւնը, մշակութային ժառանգութիւնը, հայու նկարագիրը եւ դիմագիծը: Եթէ անցեալին սփիւռքեան մեր իրականութեան մէջ պարտաւոր էինք հետեւելու մեր արմատներու կանչերուն, ներկայիս, ցաւ ի սիրտ, այդ կանչերուն կարիքն ունին նաեւ Հայաստանի մէջ բնակող հայերը, որոնք օրըստօրէ կը հեռանան մեր արմատներէն: Այս շրջագիծին մէջ, հաւատարիմ մնալով իր առաքելութեան, Համազգայինը իր բոլոր կարելիութիւնները ի գործ կը դնէ հետեւելու հիմնադիրներու կանչերուն, ի խնդիր ժառանգութեան եւ հայրենիքի պահպանութեան եւ գոյատեւման»: Ապա կ'ըսուի. «Նշեալ մարտահրաւէրներուն դէմ յանդիման կանգնելու համար, Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութիւնը «Քնար» պարախումբի այս ելոյթը կոչած է «Արմատներու կանչը», որ նոյնինքն զգաստութեան կոչ է, արմատներուն կարեւորութեան շեշտադրում է, արժէքներուն վերադառնալու հրաւէր է»:

Պարախումբ-նուագախումբ գործակցութիւնը, գեղարուեստական որակը, համաչափութիւնը, մասնակցողներու թիւը, տարազներու գունաւորումները, բեմին արդիական համակարգչային ձեւաւորումները, ազգային դիմագիծը եւ պարողներուն խանդավառութիւնը հանդիսատեսներուն պարգեւեցին պարարուեստի բարձրորակ կատարում եւ յուշեցին արմատներուն կանչերուն հետեւելու անժամանցելի մարտահրաւէրը:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ՄԱՐԶԻԿ»-Ի- ԹԻՒ 442-Ի

ՆՇԱՃՈՂԸ ԲԱՐՁՐ ՊԱՀԵԼՈՒ ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆԸ



Անցնող ամրան ՀՄԸՄ միաժամանակ կատարեց հինգ մեծ ձեռնարկներ, որոնք իրենց բնոյթով իրարմէ տարբեր ըլլալով հանդերձ, մէկ ու միեւնոյն պատգամը կը յղէին. երբ միութիւն մը կը հաւատայ իր սեփական ուժերուն, կը ծրագրէ բծախնդրութեամբ, կը գործէ հաւաքական կամքով, անկարելին կը դառնայ կարելի:

Ձեռնարկներէն առաջինը նաւապետոյտն էր՝ բոլորովին նոր նախաձեռնութիւն մը ՀՄԸՄ-ի համար: Նաւապետոյտը ցոյց տուաւ, որ ՀՄԸՄ բաւարարուած չէ ընթացիկ գործունէութեամբ, այլ միշտ կը փնտռէ նոր միջոցներ՝ նոր շրջանակներ ներգրաւելու եւ նոր հետաքրքրութիւններ գոհացնելու համար:

Ապա՝ քարոզչական առաջին համագումար:

Ոչ սովորական հաւաք մը, նոր գործադաշտի, նոր գործելաոճի եւ նոր մտածողութեան յատկացուած վայր մը: Այսօր, երբ հաղորդակցութեան միջոցները արագօրէն կը փոխուին, ու երբ նոր ժամանակներու համահունչ գործելու պարտաւորութիւնը կը զգացուի, ՀՄԸՄ հիմնական քայլեր կ'առնէ քարոզչական իր համակարգը ստեղծելու համար: Առ այդ, համագումարը առաջնահերթութիւններ ճշդեց, թիրախներ որոշեց եւ անոնց հասնելու ամէնէն արագ ու արդիական միջոցները որոնեց:

Երրորդ մեծ ձեռնարկը՝ համա-ՀՄԸՄ-ական 13-րդ բանակումը, 836 մասնակիցով եւ «Կինես» մրցանիշի արձանագրութեան պատմական յաջողութեամբ: Բացառիկ իրագործում մը, որ անգամ մը եւս հաստատեց, թէ միութեան մեծագոյն ուժը կը հանդիսանան՝ իր մարդկային ներուժը, իր երիտասարդութիւնը եւ զայն կազմակերպելու կարողութիւնը:

Չորրորդը սկաուտական «Արարատեան» կարգի տուչութիւնն էր 63 բարձրաստիճան խմբապետներու:

Գօտեպնդիչ երեւոյթ, որ միութիւնը միայն երիտասարդներով չի զբաղիր, այլ նաեւ՝ երիտասարդները ղեկավարո՛ղ երիտասարդներով, գիտակից, նըւիրեալ ու պատասխանատու ՀՄԸՄ-ականներու պատրաստութեամբ: Տղաք, որոնք պիտի երաշխաւորեն ՀՄԸՄ-ի յառաջիկայ քսան-երեսուն տարիներու գործունէութեան առողջութիւնն ու կենսունակութիւնը:

Եւ վերջապէս, «Հայ մարզիկի օր»-ուան առիթով միջազգային մրցանակներու տիրացած Արցախի մարզիկներու պարգեւատրման ձեռնարկը՝ իբրեւ յուշարար, որ Արցախը կարելի չէ հանել ՀՄԸՄ-ականներու հոգիներէն ու սրտերէն: Իբրեւ վկայութիւն, որ պայքարող ժողովուրդի մը պայքարող ու յաղթող մարզիկը ՀՄԸՄ-ին համար կը մնայ ազգային գոյատեւման կարեւոր խորհրդանիշներէն մէկը:

Այս բոլոր ձեռնարկներուն իրականացումը տեսնելով՝ պարզ է, որ մարդիկ իրենց դիմաց տեսան միութիւն մը, որ ինքզինք կը նորոգէ, կը մտածէ, կը համախմբէ, կը դաստիարակէ եւ կը գնահատէ: Միութիւն մը, որ կը ստանձնէ մեծ պատասխանատուութիւն՝ չբաւարարուելու իր արձանագրած յաջողութիւններով, երբեք չգոհանալու եղածով եւ միշտ հարց տալու, թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ յաջորդ յաջողութիւնը: Ինչպէ՛ս կարելի պիտի ըլլայ բարձր պահել յաջողութեան նշաձողը:

Իսկ նշաձողը բարձր պահել կը նշանակէ՝

Բարձր պահել աշխատանքի որակը,

Բարձր պահել պատասխանատուութեան զգացումը,

Բարձր պահել կազմակերպական խստապահանջութիւնը,

Բարձր պահել գաղափարական գիտակցութիւնը:

Եւ այս բոլորով միասին անդրադառնալ, որ, այո՛, ՀՄԸՄ-ի ճամբան դիւրին չէ, բայց երբ գաղափարական հարստութեան կը միանան ժամանակակից մտածողութիւնը եւ նորարարութիւնը, այդ ճամբան կը դառնայ վերելքի ճամբայ:

ՀՄԸՄ-ի անցեալը սորվեցուցած է, որ ձեռք բերուածը պահպանելու համար պէտք է շարունակ ստեղծել: Հարուստ պատմութիւն ունենալը կարեւոր է, բայց բաւարար չէ: Պատմութիւնը պարծանքի առիթ ըլլալէ առաջ՝ պարտաւորութիւն է: Միութեան նախորդող սերունդները կտակած են կազմակերպութիւն մը, որ կերտուած է զոհողութեամբ, կամաւոր աշխատանքով եւ ազգային նուիրումով: Նորահաս սերունդին պարտականութիւնն է այդ ժառանգութիւնը ո՛չ միայն պահպանել, այլեւ՝ հարստացնել:

ՀՄԸՄ այսպէս յաջողած է քալել ժամանակին հետ՝ առանց հեռանալու իր արմատներէն: Այսօր եւս ան կանգնած է նոյն մարտահրաւէրին դիմաց՝ ըլլալ արդիական, առանց ինքնութիւնը կորսնցընելու: Ըլլալ ժամանակակից՝ առանց գաղափարական հիմքերը տկարացնելու: Իրագործել մեծ ծրագիրներ՝ առանց կազմակերպական որակը զիջելու:

Պէտք է շարունակել մեծ երազել, որովհետեւ մեծ երազներ ունեցող միութիւններ փոքր նպատակներով չեն ապրիր:

Մեծ երազներ ունեցող միութիւններու համար իւրաքանչիւր յաջողութիւն նոր նշաձող է: Վաղուան աշխատանքի նոր չափանիշ է: Նոր յաջողութեան մեկնակէտ է եւ բոլորին ուղղուած պահանջ է՝ աւելի հեռուն տեսնելու, աւելի համարձակ գործելու եւ իւրաքանչիւր նախաձեռնութեամբ նախորդը գերազանցելու:

Նշաձողը իջեցնելը նահանջ է: Իսկ մենք իրաւունք չունինք նահանջի՝ ո՛չ մեր անցեալին դիմաց, ո՛չ մեր երիտասարդութեան ակնկալութիւններուն դիմաց եւ ո՛չ ալ մեր ժողովուրդին եւ հայրենիքին դիմաց:

Նշաձողը բարձր պահելու հրամայականը հիմնական է մեզի համար, որովհետեւ միութիւններ անցեալի փառքերով չեն մեծնար, այլ՝ անցեալի նշաձողերը բարձրացնելով:

Մենք կրնանք ընել աւելին:

Մենք պարտաւո՛ր ենք ընել աւելին:

Ու ո՛չ միայն այսօր, այլեւ՝ իւրաքանչիւր նոր նախաձեռնութեան համար, իւրաքանչիւր նոր սերունդի եւ նոր մարտահրաւէրի համար:

ՀՕՄ-Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ-ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ

(25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ - 7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ)

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան հովանաւորութեամբ, Գահիրէի Հայ կարիքի խաչի կազմակերպած խորհրդաժողով-շրջապտոյտը տեղի ունեցաւ 25 սեպտեմբերէն 7 հոկտեմբեր:

25 սեպտեմբերին աշխարհասփիւռ ՀՕՄ-ուհիները եւ համակիրները, թիւով՝ մօտաւորապէս 187 անդամ, ժամանեցին Գահիրէի օդակայան, ուրկէ փոխադրուեցան «Հիլթըն Քայրօ Հելիոփոլիս» հինգ աստղանի պանդոկը եւ ստանձնեցին իրենց սենեակները:

26 սեպտեմբերի առաւօտեան պտոյտի մասնակիցները այցելեցին Գահիրէի առաջնորդարան ու Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի եւ հանդիպում ունեցան տեղւոյն թեմակալ առաջնորդ Աշոտ եպս. Մնացականեանին հետ: Ապա խմբակը ուղղուեցաւ Գալուստեան-Նուպարեան ազգային վարժարան, ուր սիրալիր ու ջերմ ընդունելութեան մը արժանացաւ վարժարանի տնօրէնութեան կողմէ: Այստեղ ներկաները մօտէն ծանօթացան դպրոցի կառոյցին, աշակերտութեան եւ տեղեկութիւններ ստացան դպրոցական առօրեային եւ դասաւանդման մեթոտներուն շուրջ: Յիշենք, որ ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան անունով վարչութեան ատենապետ Արուսեակ Մելքոնեան ՀՕՄ-ի 100-ամեակի առիթով պատրաստուած յուշանուէրներէն օրինակներ յանձնեց Գահիրէի առաջնորդին եւ Ազգային վարժարանի տնօրէնութեան:

Երեկոյեան տեղի ունեցաւ կալա-ընթրիքը՝ կազմակերպութեամբ Գահիրէի Հայ կարիքի խաչի վարչութեան: Երեկոն ազգային-ժողովրդական երգերով ճոխացուց Լիբանանէն ժամանած երգչուհի Կասիա Շատարեւեան: Ընթացքին ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան կողմէ, ձեռամբ Արուսեակ Մելքոնեանին, պարգեւատրուեցան Գահիրէի Հայ կարիքի խաչի մեկուսի մասնաճիւղը, ինչպէս նաեւ յիսուն տարուան ծառայութիւն ունեցող հինգ ՀՕՄ-ականներ՝ Սոնիա Տատուրեան, Սիլվա Գզըրլեան, Սեդա Կէվրէկեան, Սոնիա Պայրամեան, Շաքէ Յովկիմեան:





ժառանգութիւնը եւ թագաւորներու զմռսուած մարմինները: Ճաշի դադարէն ետք խմբակը մեկնեցաւ Խան Ալ Խալիլի եւ ծանօթացաւ եգիպտական ժողովրդական շուկային ու հարուստ արտադրութիւններուն եւ գնեց եգիպտական մշակոյթը արտացոլացնող յատուկ յուշանուէրներ:

27 սեպտեմբերին տեղի ունեցաւ խորհրդաժողովը Գահիրէի «Յուսաբեր» կեդրոնէն ներս: Առաջին զեկուցաբերն էր տոքթ. Սուրէն Պայրամեան, որ համապարփակ ձեւով անդրադարձաւ Գահիրէի Հայ կարիքի խաչի ծննդոցին, առաքելութեան ու պատմութեան ընթացքին անոր ընծայաբերած մարդասիրական բազմակողմանի ծառայութիւններուն: Օրուան երկրորդ զեկուցաբերն էր Քանատայէն Անի Թորիկեան-Պապիկեան, որ ներկայացուց «Արհեստական բանականութիւնը եւ մենք» այժմէական նիւթը: Ան շինիչ օրինակներով պարզաբանեց արհեստական բանականութեան օր ըստ օրէ զարգացումն ու ազդեցութիւնը այսօրեան աշխարհի տարածքին: Աւարտին երկու զեկուցաբերներուն յանձնուեցան ՀՕՄ-ի 100-ամեակին առիթով պատրաստուած յուշանուէրներէն՝ ձեռամբ Արուսեակ Մելքոնեանի:



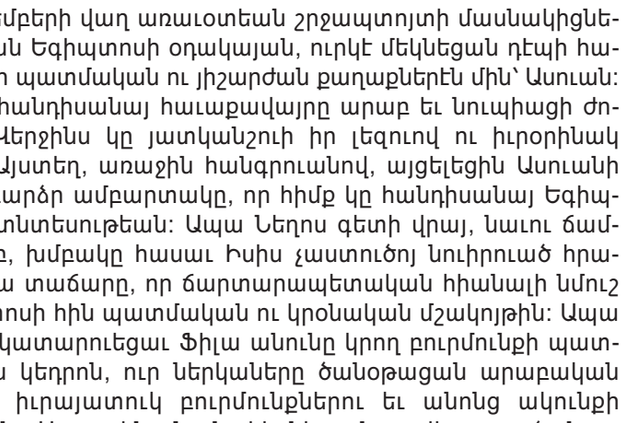






Երկու զեկոյցներու ընդմիջումին ներկաները հիւասիրուեցան համեղ ճաշով՝ տեղւոյն Հայ կարիքի խաչի անդամներուն կողմէ:

28 սեպտեմբերին յայտագիրը ճոխ էր Եգիպտոսի պատմական վայրեր այցելութեամբ:



Առաջին առիթով խմբակը այցելեց աշխարհի եօթը հրաշալիքներէն մէկը հանդիսացող Կիզէի եգիպտական բուրգերն ու առասպելական Սֆինքսը (Ապուլ Հոլ), որոնք մինչ օրս կը շարունակեն հմայել այցելուները: Այստեղ մասնակիցները ունեցան հաճելի փորձառութիւն՝ անապատին մէջ ուղտով եւ կամ ձիաւոր կառքով պտտելու: Համեղ ճաշի դադարէ ետք ներկաները ուղղուեցան Եգիպտոսի հսկայ թանգարանը՝ «Great Egyptian Museum» (GEM), որուն բացումը կատարուած է 2025-ին, եւ որ՝ կը նկատուի աշխարհի մեծագոյն թանգարանը, նուիրուած մէկ քաղաքակրթութեան: Այստեղ ամփոփուած են Եգիպտոսի տարածքին պեղումներէ յայտնաբերուած փարաւոնեան հազարամեայ մշակոյթի նմուշները՝ տիտանեան արձաններ, ոսկեայ իրեր, զարդարանք, կահոյքը եւ այլք: Ապա խմբակը այցելեց պապիրուսի գործարան, ուր ծանօթացաւ պապիրուսի թուղթի պատրաստութեան փուլերուն եւ այս իւրայատուկ արուեստին:

29 սեպտեմբերին խմբակի առաջին կանգառն էր ղպտի ուղղափառ Ս. Աստուածածին եկեղեցին, որ առկախ եկեղեցի է (hanging church), ապա խմբակը այցելեց Քարանձաւի եկեղեցին, ուր Մանուկ Յիսուսն ու Աստուածամայրը ապաստանած են Բեթղեհեմէն դէպի Եգիպտոս երեքուկէս տարուան ճամբորդութեան ընթացքին: Այցելութիւն կատարուեցաւ նաեւ հրէական սինակոկ՝ կրօնական վայր: Յաջորդ կանգառն էր Եգիպտական մշակոյթի ազգային թանգարանը, ուր ցուցադրուած են Հին Եգիպտոսի իւրայատուկ





մարմինները, ընդ որում Թութանխամոնի եւ ուրիշներու: Պատմական այս յիշարժան այցելութենէն ետք խմբակը այցելեց եգիպտական Ալապասթըր քարի արուեստանոցը, եւ ներկաները մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցան յիշեալ քարով գործուած ձեռակերտ արձաններու եւ յատկանշական իրերու պատրաստման փուլերուն:

4 եւ 5 հոկտեմբերին շրջապտոյտի մասնակիցները հասան ծովեզերեայ Հուրղատա քաղաք, ուր երկու օրերու ընթացքին վայելեցին արեւելքի տաք արեւն ու Կարմիր ծովուն գեղատեսիլ ափունքը: Այստեղ բոլորին կը սպասէր հաճելի անակնկալ մը: Սողմոնեան գերդաստանէն տէր եւ տիկին Զոհրապ եւ Յասմիկ Թէճիրեաններ, տէր եւ տիկին Յարութ եւ Լենա Սողմոնեաններ, տէր եւ տիկին Ժիրայր եւ Հուրի Զաքարեաններ, իրենց զաւակներուն հետ միատեղ, որոշած են ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան «Զոհուած հերոսներու զաւակներ» ծրագիրին 160 երեխայ հովանաւորել: Նուիրատուները, քաջալերուած շրջապտոյտի մթնոլորտէն, իրենց այս

ՍԻՒԶԻ ԽՇՈՒՃԵԱՆ-ՓԻԼԱՒՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ ԴՈՒՐՍԷՆ, ՓԱՇԻՆԵԱՆԸ ՆԵՐՍԷՆ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՐԿՈՒ ՃԱԿԱՏԻ ՎՐԱՅ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ՅԱՆԴԻՄԱՆ Է

Նախորդ շաբաթ Հայաստանի Ազգային ժողովի տասնեակ պատգամաւորներ ներքաշուեցան խայտառակ ծեծկռտուքի մը մէջ. անոնք հարուածներ կը հասցնէին իրարու եւ նոյնիսկ իրարու վրայ աթոռ կը նետէին, իսկ ասոր իբրեւ հետեւանք՝ ոմանց քիթը արիւնեցաւ, իսկ ուրիշներու հագուստները պատռեցան:

Երկու կողմէն սպառնացող դրացիներէն զատ՝ Հայաստան ունի ներքին թշնամի մը, որ թերեւս ամէնէն վտանգաւորն է:

Նախորդ շաբաթ խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցած եւ ուղիղ եթերով հեռարձակուած ծեծկռտուքը անվայել վարքագիծ էր, որ յարիր չէ ժողովուրդի մը ընտրեալ ներկայացուցիչներուն, որոնք կը հպարտանան աշխարհի հնագոյն քրիստոնեայ ազգին պատկանելով եւ կ'ապրին, իբր թէ, ժողովրդավարական երկրի մէջ:

Ցաւօք, Ազգային ժողովի նախագահ Ռուբէն Ռուբինեան չնախաձեռնեց ընդհատել այս խայտառակ տեսարանին ուղիղ հեռարձակումը: Ան յայտարարեց, որ կը փափաքի՝ հանրութիւնը տեսնէ, թէ ի՛նչ կը կատարուի խորհրդարանին մէջ: Ծեծկռտուքի տեսանիւթերը լայն տարածում գտան ընկերային ցանցերու վրայ եւ հեռարձակուեցան «Էն. Պի. Սի.»-ի, «Ժազիրա»-ի եւ «Սի. Էն. Էն.»-ի կողմէ՝ ամօթալի վիճակի մէջ դնելով աշխարհասփիւռ հայութիւնը:

Ռուբինեանի կեցուածքը աւելի նման է փողոցայինի, քան՝ Ազգային ժողովի նախագահի: Ան թոյլ կու տայ իր կուսակիցներուն վիրաւորել ընդդիմութիւնը, սակայն հազիւ ընդդիմութեան ներկայացուցիչներէն ոեւէ մէկը քննադատական խօսք մը արտասանէ մեծամասնութեան հասցէին, անմիջապէս կ'անջատէ անոր բարձրախօսը եւ կը յանձնարարէ ապահովութեան աշխատակիցներուն հեռացնել այդ պատգամաւորը նիստերու դահլիճէն:

Իրավիճակը աւելի վատթարացնելով՝ Նիկոլ Փաշինեան, մեկնաբանելով տեղի ունեցած ծեծկռտուքը, յայտարարեց, որ՝ «Սատարում է «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցութեան ձեռնարկած քայլերին... Աթոռով կը լինի, թէ այլ բանով՝ դա համաչափ է եւ ճիշդ... Եթէ ոեւէ մէկը կարծում է, թէ կարող է ձեռք բարձրացնել եւ հարուածել պատգամաւորին... ապա մենք կը կոտրենք այդ ձեռքը»: Ընդդիմադիր պատգամաւորներու ուղղութեամբ աթոռ նետած էր Ազգային ժողովի փոխնախագահ, իշխող Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցութեան անդամ Վահագն Ալեքսանեանը: Թէեւ Փաշինեան խոստացած էր կոտրել ձեռքը անոր, որ պիտի հարուածէ պատգամաւորին, բայց եւ այնպէս, կատարուած յարձակումին համար ոեւէ մէկուն մեղադրանք չէ առաջադրուած:

Բազմիցս եւ կեղծօրէն յայտարարելով, թէ ինք Հայաստանին ժողովրդավարութիւն եւ խաղաղութիւն բերած է, Փաշինեան նախորդ շաբաթ խոստովանեցաւ, որ եթէ մինչեւ 2031 թուական, այսինքն՝ իր պաշտօնավարման ընթացքին, խաղաղութեան պայմանագիրը չստորագրուի եւ չվաւերացուի, ապա՝ «Ես դա կը համարեմ անձնական ձախողում»:

Օրէ օր Փաշինեան աւելի մտահոգիչ քայլերու կը դիմէ անկայունութիւն հրահրելով երկրին մէջ: Ան համաձայն գտնուած է Ազրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի պահանջին՝ Հայաստանի սահմանադրութեան նախաբանէն հանելու 1990 թուականի Անկախութեան հռչակագիրին կատարուած յղումը: Ալիեւ այդ յղումին հեռացումը դարձուցած է Հայաստանի հետ խաղաղութեան պայմանագիր ստորագրելու նախապայման: Անհաւատալի է, որ Հայաստանի թշնամին կը թելադրէ անոր սահմանադրութեան բովանդակութիւնը, իսկ Փաշինեան ոչ միայն համաձայն կ'ըլլայ անոր, այլ նաեւ Հայաստանի Անկախութեան հռչակագիրը կ'անուանէ «հակապետական»:

Բարեբախտաբար նոր սահմանադրութեան ընդունման ճամբուն վրայ կայ լուրջ խոչընդոտ մը: Փաշինեանի կուսակցութիւնը խորհրդարանին մէջ չունի երկու երրորդ մեծամասնութիւն, որ անհրաժեշտ է համազգային հանրաքուէ նշանակելու համար: Ալիեւ յայտարարած է, որ առանց նման հաստատման՝ պիտի չստորագրէ խաղաղութեան պայմանագիրը: Ասիկա կրնայ լուրջ հարուած ըլլալ Փաշինեանի առանցքային քաղաքական նպատակին եւ նոյնիսկ առաջնորդէ անոր քաղաքական անկումին:

Այս երկընտրանքը յաղթահարելու նպատակով Փաշինեան ի սկզբանէ յայտարարեց, որ ստիպուած պիտի ըլլայ կատարել արտակարգ խորհրդարանական ընտրութիւններ՝ յոյս ունենալով, որ իր կուսակցութիւնը պիտի ստանայ անհրաժեշտ թիւով քուէներ խորհրդարանին մէջ երկու երրորդ մեծամասնութիւնը ապահովելու համար: Սակայն շուտով ան հրաժարեցաւ այս գաղափարէն՝ տեսնելով, որ իր կուսակիցները մտավախութիւն ունին, որ նման ընտրութիւններու իբրեւ արդիւնք՝ կրնան իրենք դառնալ փոքրամասնութիւն:

Փաշինեան ստիպուած է մշակել նոր ծրագիր մը, որ պիտի չպահանջէ արտակարգ խորհրդարանական ընտրութիւններ: Ան խորհրդաւոր կերպով յայտարարեց. «Ես մի առաջարկ կ'անեմ, որից ընդդիմութիւնը չի կարողանայ հրաժարուել»: Հաւանաբար ան առնուազն վեց ընդդիմադիր պատգամաւորի դէմ շինծու մեղադրանքներ պիտի հնարէ եւ անոնց պիտի սպառնայ ազատազրկումով: Եթէ անոր **շանթաժը** յաջողի, ան պիտի ստանայ անհրաժեշտ երկու երրորդ մեծամասնութիւնը: Սակայն երկու ընդդիմադիր խմբակցութիւնները արդէն յայտարարած են, որ պիտի խոչընդոտեն հանրաքուէի կայացումը:

Յատկանշական է, որ նախորդ շաբաթ արտաքին գործոց նախարար Արարատ Միրզոյեան Ազգային ժողովի պատգամաւորներուն յայտնած է, որ եթէ հանրաքուէի ընթացքին ժողովուրդը մերժէ սահմանադրութիւնը, ապա կառավարութիւնը՝ «Հրաժարական

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՏԻՈՒԱԼԻ, ԼՈՅՏԵՐՈՒ ՓԱՌԱՏՕՆԸ

Նախորդ շաբաթ աշխարհը տօնեց Հելոուինը: Այս շաբաթ պիտի ուղղուինք դէպի Հնդկաստան, տօնելու համար Տիուալին: Ինչպէս ամէն աշնան, աշխարհի շուրջ աւելի քան մէկ միլիառ անձեր կը տօնեն Տիուալին: Ան ճանչցուած է նաեւ Տիփավալի անունով կամ՝ Լոյսերու փառատօն: Ան ուրախութեան, միասնականութեան եւ հոգեւոր մտածումներու առիթ մըն է հինտուներու, սիխերուն, ճայնսերուն եւ կարգ մը պուտիսթներու համար: Այս հինգ օրուան փառատօնը կը հետեւի Լուսինի օրացոյցին, հետեւաբար անոր օրերը կը փոխուին





ամէն տարի: Այս տարի, Տիուալիի տօնակատարութիւնները տեղի կ'ունենան 6-10 նոյեմբերի միջեւ, մինչ գլխաւոր տօնը կը նշուի նոյեմբեր 8-ին:

* * *

Տօնակատարութիւնները կը սկսին Տհանթերասով: Այս օրը տրամադրուած է հարստութեան եւ բախտի հինտու աստուածներուն. մարդիկ կ'աղօթեն ընտանիքին լաւութեան եւ բարգաւաճման համար: Մինչ կարգ մը ընտանիքներ իրենց տան շեմը կը զարդարեն Րանկալի կոչուած գեղեցիկ պատկերներով, յաճախ գործածելով գունաւոր բրինձ, ծաղիկի թերթեր եւ գունաւոր փոշիներ, որոնք կը նկատուին բախտաբեր: Այս առիթով մարդիկ կը գնեն նաեւ գոհարեղէն, նոր հագուստներ կամ տնային պիտոյքներ:

Տիուալիի երկրորդ օրը ունի տարբեր անուններ, իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ սովորութիւններով: Հընդկաստանէն կարգ մը շրջաններու մէջ ան կը կոչուի Քալի Չաուտոս, որուն ընթացքին ծէսերու միջոցով կը հեռացուին գէշ ոգիները: Մինչ ուրիշ շրջաններու մէջ այս երկրորդ օրը կը նշուի իբրեւ «փոքրիկ Տիուալին», Չոթի Տիուալի: Տօնակատարութիւնները կը սկսին կանուխ՝ խրախճանքներով եւ հրավառութիւններով: Այս երկու սովորութիւններն ալ կը պատրաստեն Տիուալիի օրուան:

* * *

Տիուալիի օրուան տօնակատարութիւնները յաճախ կը սկսին տաճար երթալով: Ապա ընտանիքները եւ բարեկամները կը հաւաքուին փոխանակելու համար նուէրներ եւ անուշեղէն: Մայրամուտին, տուներուն մէջ մարդիկ կը վառեն փոքրիկ ձէթի լամբեր, որոնք կը կոչուին «տիաս», եւ կը հաւաքուին ճոխ սեղանի մը շուրջ: Հնդկաստանի մէջ իսկական խրախճանքը կը սկսի քիչ մը աւելի ուշ: Մարդիկ դուրս կ'ելլեն դիտելու սքանչելի հրավառութիւններ, որոնք կը լուսաւորեն ամբողջ երկինքը:

Տիուալիի չորրորդ օրը տարբեր ձեւով կը տօնուի Հնդկաստանի շրջաններուն մէջ: Հինտուներու մեծ մասին համար, ան Լորտ Քրիշնան պատուելու օրն է: Ըստ առասպելին, ան հսկայական բլուր մը շալկեց եւ զայն հովանոցի նման բռնեց՝ գիւղացիները եւ անոնց անասունները զօրաւոր անձրեւներէն պահպանելու համար: Մարդիկ այս օրը կը նշեն տուներուն մէջ փոքրիկ խորանները զարդարելով եւ անոնց առջեւ ուտե-



լիքի նուիրատուութիւններ դնելով: Իսկ Կուժարաթ նահանգին մէջ, այս օրը կը նշանակէ նաեւ Նոր տարուան սկիզբը: 2026-ին, Կուժարաթ համայնքին պատկանող անձերը կի դիմաւորեն իրենց 2083-րդ տարին:

Վերջապէս, հինգերորդ օրը կը կոչուի Պհայ Տուժ: Ան կը նշէ քոյրերու եւ եղբայրներու միջեւ գոյութիւն ունեցող յատուկ կապը: Օրը լեցուն կ'ըլլայ աղօթքներով եւ համով ճաշեր փոխանակելով:

* * *

ՏԻՒՈՒԼԻԻ ԱՌԱՍՊԵԼԸ

Տիուալիի ծնունդին կապուած բազմաթիւ առասպելներ գոյութիւն ունին: Անոնցմէ



ամէնէն ծանօթը Լորտ Ռամայի առասպելն է:

Լորտ Ռամա Այոտիա իր թագաւորութիւնը կը վերադառնայ իր կնոջ՝ Սիթայի, եւ իր եղբօր Լաքշմանայի հետ 14 տարուան աքսորէ ետք: Ըստ առասպելին, Այոտիայի ժողովուրդը շարքերով ձէթի լամբեր կը վարէ զանոնք ընդունելու համար: Այս է պատճառներէն մէկը, որ Տիւալի կոչուած է Լոյսերու փառատօն:

Ուրիշ առասպել մը կը պատմէ, թէ Լորտ Քրիշնա կը յաղթէ հզօր վատ թագաւորի մը, որ հազարաւոր կիներ բռնած էր: Քրիշնա այդ կիները կը փրկէ վատ թագաւորին բանտերէն: Հնդկաստանի կարգ մը շրջաններու մէջ այս յաղթանակը կը յիշուի Տիուալիի տօնակատարութիւններուն ընթացքին:

Առասպելները կըրնան տարբերիլ: Սակայն անոնք բոլորն ալ կը նշեն յաղթանակը լաւին՝ վատին դէմ, լոյսին՝ մթութեան դէմ:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ԼԱՒ ՏՈՒՐՄ ՇԻՆՈՂԸ



Հոկտեմբերի վերջաւորութեան, Պելճիքայի Անվեր քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ տուրմ պատրաստողներուն աշխարհի ախոյեանութիւնը: Տուրմի 8 մասնագէտներ իրարու դէմ մրցեցան 2 օրուան ընթացքին՝ մասնակցելով 4 փուլերու: Դատական կազմի անդամները անոնց նիշեր տուին ըստ անոնց գործածած **թեքնիքին**, տուրմին համին եւ ստեղծագործութիւններուն գեղեցկութեան...



Ախոյեանութեան արժանացաւ իտալացի Թոմասօ Կրոլլերօ: Անոր տուրմէ քանդակը իր կերպարանքը կը փոխէր՝ ըստ դիրքի, երեւցած անկիւնին, մինչ ընդհանուր կերպարանքը կը ներկայացնէր ընգղայ մը:

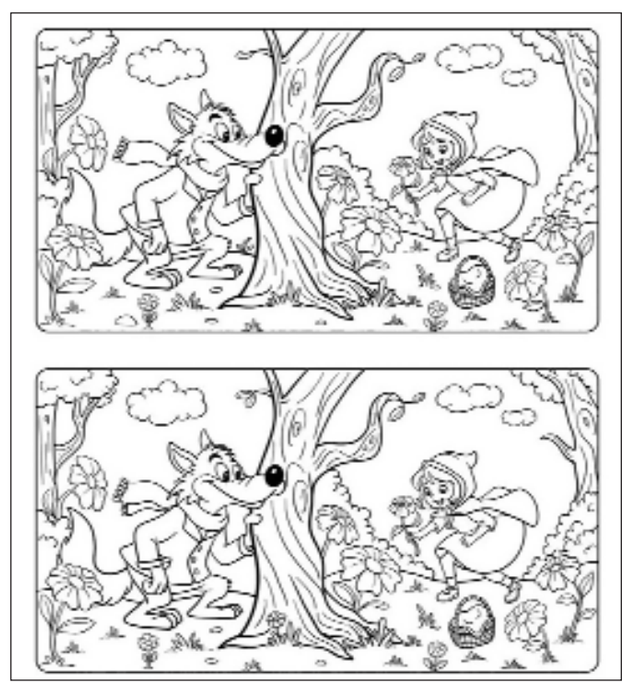
ԱՊԱԳԱՅԻ ԹՌՉՈՂ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԸ



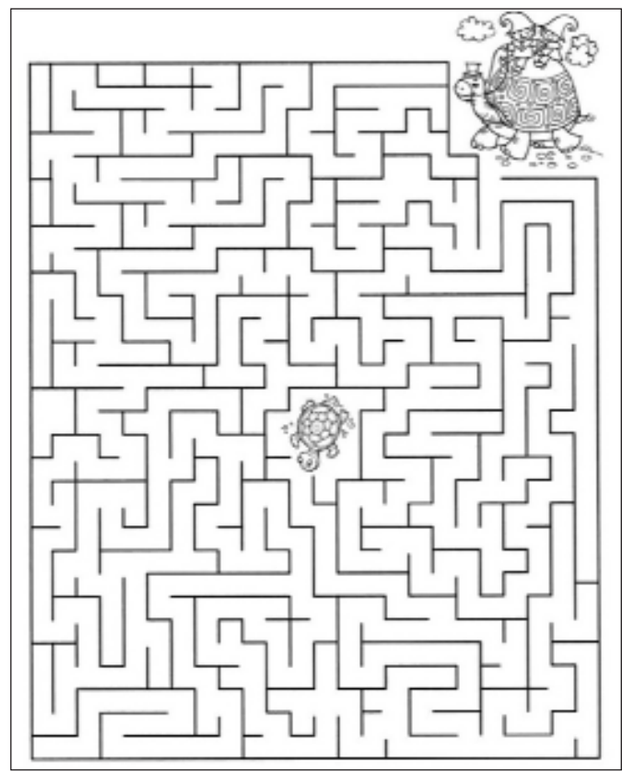
Ըստ «Թեսլա»-ի տնօրէն Էլոն Մասքի, «Ապագան թռչող ինքնաշարժներուն է»: 8 տարուան աշխատանքներէն ետք, անոր ընկերութիւնը կրցաւ առանց վարիչի ինքնաշարժ մը օդը հանել: Ապա «Թեսլա Ռոտսթըր»-ը ինքնիր վրայ դարձաւ եւ վերջապէս ուրիշ թռչող մեքենաներու նման ան, իր ռէթրոփրոփուլսրները գործածելով մեղմօրէն դարձեալ գետին իջաւ, ինչպէս կատու մը կ'իյնայ իր ոտքերուն վրայ:



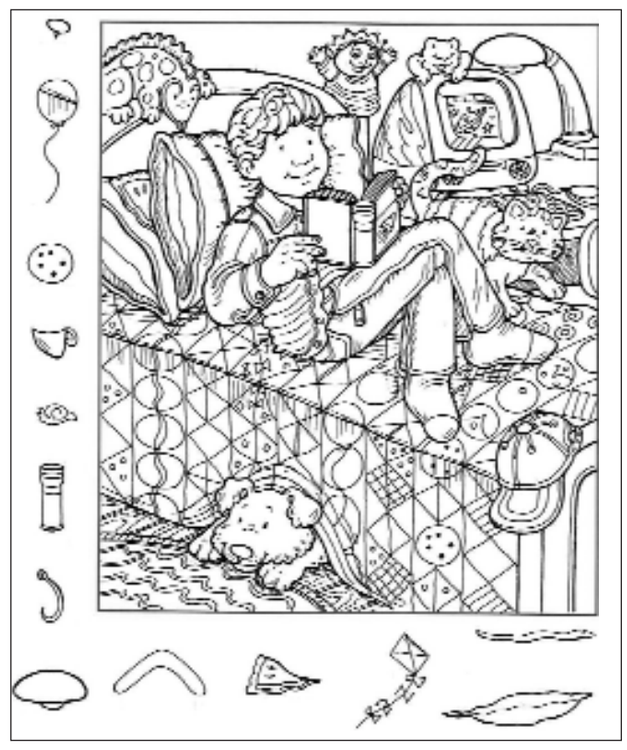
ԺԱՄԱՆՑ



Կրնա՞ս գտնել 2 պատկերներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող 10 տարբերութիւնները:



Կրնա՞ս գտնել ելքի ճամբան:



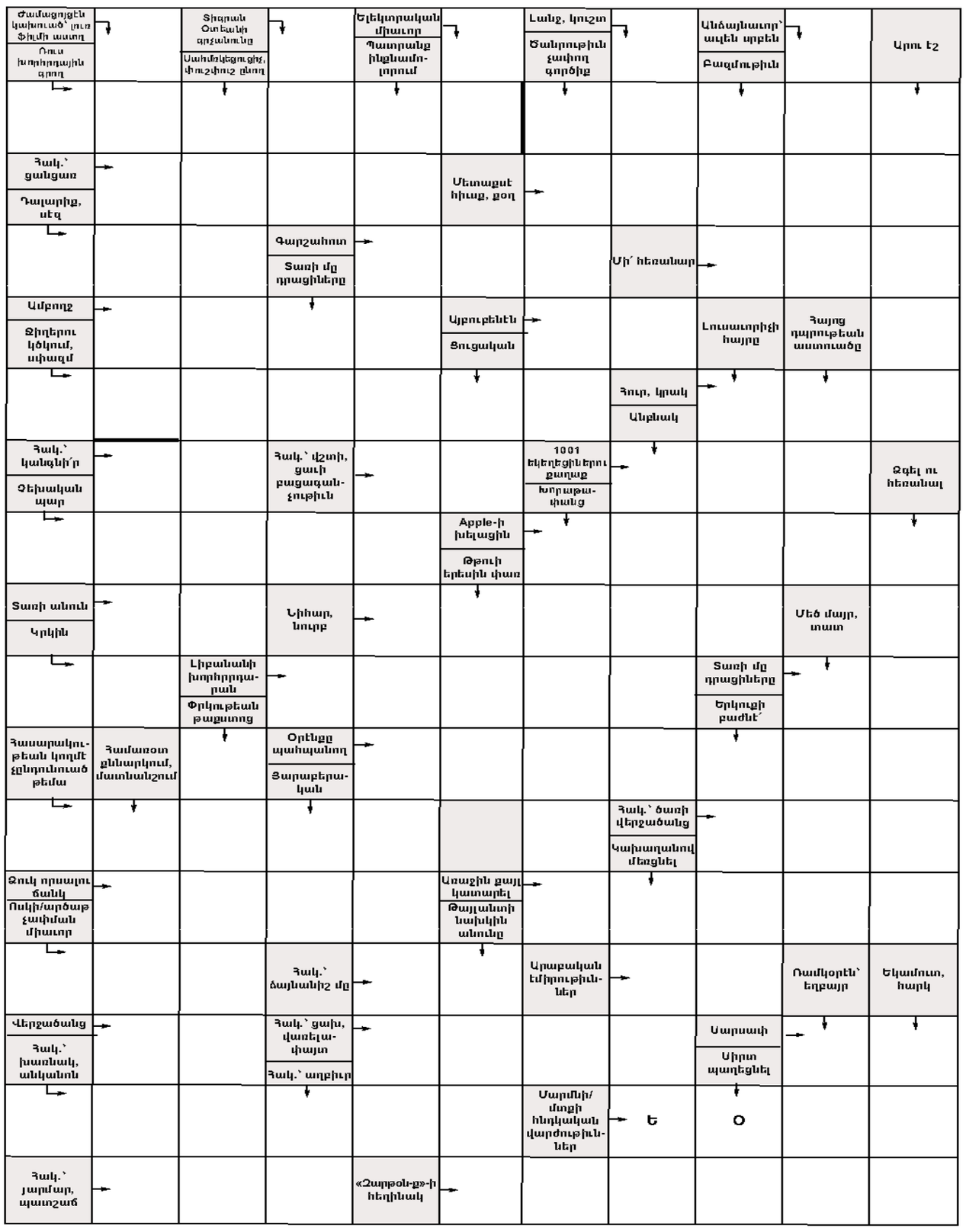
Կրնա՞ս գտնել պատկերին մէջ պահուած առարկաները:

7 0 4 6 1 2 5 9 9 7 6 3 8			
9 4 1 8 6 3 1 6 1 2 7 6 3			
3 2 1 2 0 2 1 5 8 5 4 0 4			
4 1 3 8 6 6 6 2 4 9 2 5 2			
5 7 0 8 4 0 5 8 4 5 1 7 3			
7 9 4 8 9 4 4 2 0 8 9 4 1			
4 6 3 7 6 0 2 8 5 3 8 7 7			
3 0 0 2 6 4 3 1 5 4 2 0 4			
5 0 2 2 5 4 4 3 3 5 5 1 2			
9 8 6 4 2 8 1 1 3 3 1 1 7			
6 4 9 4 5 3 9 0 9 0 3 6 5			
6 0 0 9 3 7 5 7 4 1 6 2 5			
6 7 2 2 5 8 1 3 9 5 0 0 4			
13107	34574	55724	81395
21982	35256	57470	86219
23890	51035	59325	86662
24492	51360	66953	89442
25958	53080	73844	91432
26902	55339	80321	97009

Կրնա՞ս գտնել տախտակին մէջ պահուած թիւերը:

Պատրաստեց՝ ՇՈՂԻԿ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

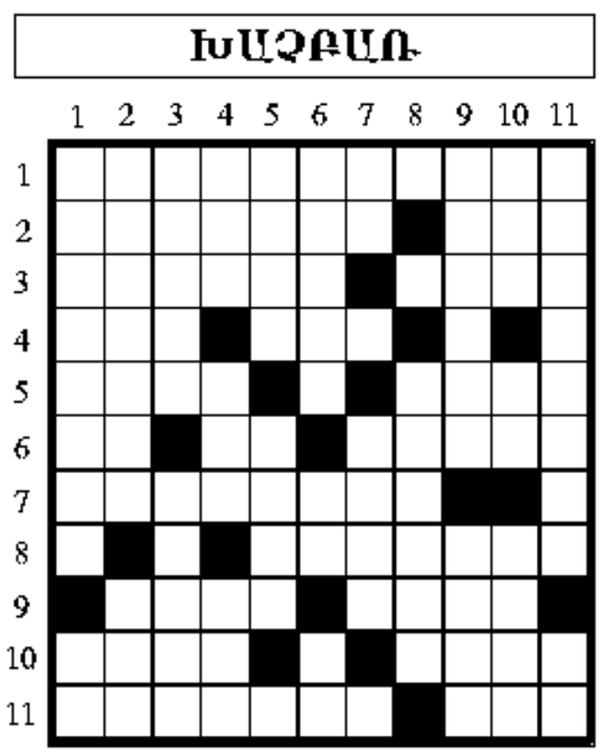
ԱՂԵՂՆԱԲԱՌ - 267



Պատրաստեց՝ Նանօր Գոչունեան-Թաշճեան

ԺԱՄԱՆԱՑ

ԽԱՉԲԱԴՐ

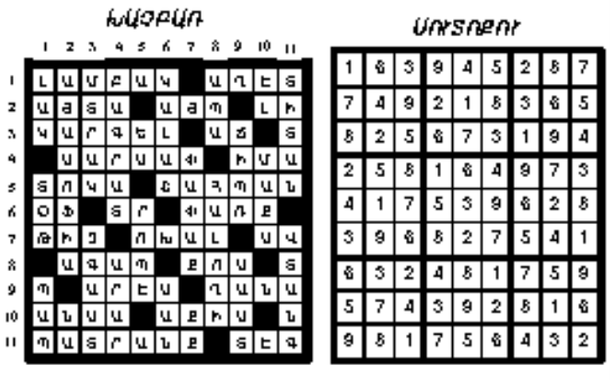


ՍՈՒԴՈՔՈՒ

9			1			8		
	4		2		3			5
	3							1
2			9					
		7					4	
5				7		2		
			5	9			6	
3		1				4		9
	5			8				

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած զեպացանցը բաղկացած է իրարազուգիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառութի սկզբունքին կիրառումով իրարազուգիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իրարազուգիւր շարք, ուղղահայեաց իրարազուգիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուց իրարազուգիւր բաժին ունենայ չէն 9 թուանշանները՝ իրարազուգիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արուռնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ



ԱՂԵՂՆԱԲԱՌ ԹԻՒ 266-Ի ԼՈՒԾՈՒՄ

Պղպեհայ արձակագիր՝ ՅՍՀՄ-ի հիմնադիրներէն	Ց	Քիմքի տպաւորութիւն՝ Գինովնայ	Հ	Արթուն, շրջահայեաց՝ Անշուք, անգոյն	Ա	16 էջնոց տպագրական գործ՝ Հօտ, նախիր	Պ	Ծիրակի մարզի գիւղ՝ Ադամանդ	Ա	
Վ	Ա	Հ	Ա	Ն	Չ	Ե	Ր	Ա	Ձ	Միջնադարեան՝ աշուղ, նկարիչ, ծաղկող
«Վարժապետին աղջիկը» հեղինակ՝ Մինչեւ յատակը	Կ	Ա	Մ	Ս	Ա	Ր	Ա	Կ	Ա	Ն
Խ	Ո	Ր	Կարմիր հաւաապտուղ	Ե	Լ	Ա	Կ	Լեզուով մը այո	Տ	Ա
Կրկնուած բաղաձայններ՝ Մէկ տարեկան ոչ	Բ	Բ	Կեռուն՝ Կռկռան, աղբ	Մ	Ո	Մ	Քերթուած, գեղօն՝ Եթէ որ	Տ	Ա	Ղ
Ա	Մ	Ի	Կ	Հակ.՝ հաստ ձայն կամ մազոտ	Ւ	Ա	Թ	Ցուցական	Ն	Ա
Այլանդակ, անշնորհք	Ն	Ո՞ր տեղէն՝ Դէմքին հակառակ կողմ	Ո	Ւ	Ր	Կ	Է	Հակ.՝ հոս	«Դպրա»-ի նախդիր	Շ
Տ	Չ	Ե	Ւ	Թթու պտուղ	Ջ		Յանձնէ՝ Տնային, ընտանեկան	Տ	Ա	Յ
Տոտիկ՝ Ուրախ ու լաւ լուր	Ո	Տ	Հարիւրին մէկ մասը	Կ	Հակ.՝ կարթել՝ Աստուածաշնչեան լեռ	Լ	Ա	Ս	Ր	Ո
Ա	Ւ	Ե	Տ	Ի	Ս	Հակ.՝ ձուկերու խումբ՝ Տառի մը դրացիները	Ռ	Ա	Տ	Վ
Հակ.՝ փոխարէն հաւատացում՝ Արգելական	Ր	Ւ	Ո	Տ	Ի	Ր	Տ	Երրորդ դէմքով՝ Կովկիթ	Ա	Ն
Մ	Ի	Գարշապար, ոտքի հանգոյց՝ Խորք, ալք	Կ	Ր	Ո	Ւ	Ն	Կ	Անվերջ՝ էշ, յիմար	Ա
Բեռ կրող անասուն	Գրաբարեան ուր՝ Հակ.՝ ցած	Յ	Ո	Մասերու բաժնելը	Ն	Հակ.՝ կատուի ձեռքի՝ Ոչխարի իւղոտ պոչ	Ի	Թ	Ա	Թ
Գ	Ր	Ա	Ս	Տ	Հակ.՝ հինէն եկած բառք՝ Ծամիրամի սէրը	Դ	Ն	Ա	Ւ	Ա
Մարմինի անդամ՝ Գրոց-բրոց մարդ	Ո	Տ	Բազմութիւն՝ Հակ.՝ գրաբար՝ օ	Ր	Ա	Մ	Պտոյտ, շրջան	Մ	Ա	Ն
Մ	Տ	Ա	Ւ	Ո	Ր	Ա	Կ	Ա	Ն	
Սուրճի գաւաթ, ըմպանակ	Ս	Կ	Ա	Հ	Ա	Կ	Սիգանք	Ն	Ա	Չ

ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ ԴՈՒՐՍԷՆ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

կը տայ եւ կը հեռանայ»: Ասիկա վերջ պիտի դնէ թէ՛ Փաշինեանի սիրելի խաղաղութեան պայմանագիրին, թէ՛ անոր վարչապետութեան:

Մէկ այլ լուրջ խնդիր է այն, որ Փաշինեանի հրահանգով ձերբակալուած են ընդդիմութեան քանի մը հարիւր կողմնակիցներ 2026 թուականի յունիս 7-ի խորհրդարանական ընտրութիւններու ընթացքին ընտրողները, իբր թէ, կաշառելու մեղադրանքով: Անոնք արդէն ամիսներէ ի վեր կը պահուին կալանքի տակ՝ առանց դատաքննութեան, մինչդեռ Փաշինեան շարունակաբար զանոնք կը ներկայացնէ որպէս կաշառատուներ: Մինչ օրս որեւէ դատարան զանոնք մեղաւոր չէ ճանչցած որեւէ յանցանքի համար: Միեւնոյն ատեն Փաշինեանի կուսակցութեան ի նպաստ քուէարկած ոչ մէկ անձ ձերբակալուած է ընտրակաշառքի համար:

Հեգնական է, որ վերջերս հրապարակուած տեսանիւթի մը մէջ կ'երեւի, թէ ինչպէ՛ս Փաշինեան անձամբ ընտրակաշառք կ'առաջարկէ ընտրողներէն մէկուն՝ 2026 թուականի յունիս 7-ի խորհրդարանական ընտրութիւններու քարոզարշաւին ընթացքին: Ինչո՞ւ ան չէ ձերբակալուած իր ակնյայտ անօրինական արարքին համար:

Երկրորդ իրաւական խնդիրը Փաշինեանի հրահանգով շարք մը յայտնի եւ մեծահարուստ հայերու ձերբակալութիւնն է: Նախկին նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան, ինչպէս նաեւ գործարարներ Գագիկ Ծառուկեանն ու Սամուէլ Կարապետեան ձերբակալուած են չապացուցուած մեղադրանքներու հիման վրայ, բռնագրաւած են անոնց գոյքն ու գործառնութիւնը, եւ կալանքի տակ են անոնց դրամատնային հաշիւները: Անոնց մեղադրանք առաջադրուած է բացառապէս Փաշինեանի յայտարարութիւններուն հիման վրայ: Անոնցմէ ոչ մէկը դատարանին կողմէ մեղաւոր ճանչցուած է որեւէ յանցագործութեան կատարման մէջ: Հետեւաբար անոնց գոյքին բռնագրաւումը պատշաճ ընթացակարգերու եւ օրէնքի գերակայութեան խախտում է:

Վերոնշեալ երեք անձերը, ինչպէս նաեւ՝ շատ ուրիշներ, պէտք է դիմեն Մարդկային իրաւանց եւրոպական դատարան՝ պահանջելով ազատ արձակել զիրենք եւ ելեւմտական պատժամիջոցներ սահմանել Հայաստանի կառավարութեան դէմ՝ թոյլ տուած բազմաթիւ խախտումներուն համար:

www.TheCaliforniaCourier.com

ՀՕՄ-Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

որոշումը յայտնեցին ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան:

ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Արուսեակ Մելքոնեան, յանուն Կեդրոնական վարչութեան, բարձր գնահատեց յարգարժան Սողոմոնեան ընտանիքին այս նուիրատուութիւնը, որ ցուցանիշ է ՀՕՄ-ի բարեկամներու դրսեւորած ազգային խոր գիտակցութեան եւ նուիրաբերելու աստուածահաճոյ արարքին: Այս մէկը արտացոլացումն է նաեւ Սողոմոնեան ընտանիքի առատաձեռնութեան եւ ՀՕՄ-ի բարեսիրական գործունէութեան նկատմամբ իրենց սնուցած խոր հաւատքին:

Շրջապտոյտի վերջին երկու եզրափակիչ օրերը (6-7 հոկտեմբեր) լեցուն էին խառն յուզումնալից պահերով: Մէկ կողմէ այստեղ կուտակուած յուշերը, նոր ընկերուհիներու ծանօթութիւնը եւ տունդարձի ուրախ զգացումը, իսկ միւս կողմէ՝ այստեղ ապրուած հեքիաթային օրերու աւարտը, գեղեցիկ վայրերուն ու ընկերներուն հրաժեշտ տալը հակասական զգացումներով լեցուցին բոլորին սրտերը:

Շնորհակալութիւն՝ Եգիպտոսի Հայ կարիքի խաչի մասնաճիւղին, որ դրսեւորեց տաքուկ հիւրընկալութիւն եւ կազմակերպչական բացառիկ աշխատանք: Շնորհակալութիւն՝ ՀՕՄ-ի Կեդրոնական վարչութեան շրջապտոյտին մասնակիցներուն, որոնք ոչ մէկ ճիգ խնայեցին լաւագոյնս կարգաւորելու շրջապտոյտի ամենայետին մանրամասնութիւնները:

ՀՕՄ-ը կը մնայ այն եզակի կազմակերպութիւնը, որ միշտ կը յաջողի իր հովանիին ներքեւ համախմբել աշխարհասփիւռ անդամները, որոնք անսակարկ նուիրումով կը գործեն ի նպաստ ազգային վեհ իտէալներու իրագործման:

ՏԱՔԱՐ 2026

ԱՐԾԱԹԷ ՄԵՏԱԼ՝ ՕՊԷՅՏԻ



Լիբանանեան մարզական աշխարհը իրագործում մը կատարեց միջազգային գետնի վրայ: Երիտասարդներու Ողիմպիական մրցումներուն լուղորդ Թէա Օպէյտ արծաթէ մետալ նուաճեց՝ աղջկանց 50 մեթր կուրծքի լողի մըրցումներուն:

Զտումի մրցումներուն Թէա Օպէյտ 31,98 երկվայրկեան արդիւնք արձանագրած էր՝ գրաւելով առաջին դիրքը:

Աւարտականին 8 լաւագոյն մարզիկներուն մասնակցութեամբ ճափոնցի Մանա Իշիքաուա 31,76 երկվայրկեան ձեռք ձգեց՝ 0,23 երկվայրկեանով միայն գերազանցելով Թէա Օպէյտը: Հոնկ Քոնկը ներկայացնող լուղորդ Վույ Քիու Ման պրոնզ մետալ շահեցաւ:

Իր առաջին զրոյցին, Լիբանանի պատուիրակութեան նախագահ եւ Լիբանանի Ողիմպիական կոմիտէի փոխնախագահ Թոնի Հնէյն յայտնեց, որ Թէա Օպէյտ պատմութիւն կերտեց՝ Լիբանանի համար արձանագրելով երիտասարդներու Ողիմպիական մրցումներու պատմութեան լաւագոյն արդիւնքը:

Նախապէս Լիբանանի լաւագոյն արդիւնքը Ողիմպիական խաղերուն գծով Թայ Քուանտոյի գծով պրոնզէ մետալ մըն էր, զոր շահած էր Միշէլ Սամահա, 2010-ին Սինկափուրի մէջ:

«ԵՈՒՐՈՓԱ ԼԻԿ»

ԱՐԱՐԱՏ ԱՐՄԵՆԻԱ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ԿՈՐՍՆՑՈՒՑ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ՎԱՅՐԿԵԱՆՆԵՐՈՒՆ



«Եու. Է. Էֆ. Ա.»-ի կազմակերպած «Եուրոփա լիկ»-ի 4-րդ շաբթուան մրցումներուն, Հայաստանի ախոյեան Արարատ Արմենիան Փորթուգալի մէջ մըրցում մը ունէր Թորենսէի դէմ:

Առաջին կիսախաղին արդիւնքը 1-1 էր: 13-րդ վայրկեանին Թորենսէի քուպացի յառաջապահ Խորխէ Ակիրէ բացաւ մրցումին հաշիւը: 25-րդ վայրկեանին ՎԱՐ-ի իրաւարարներու միջամտութենէն ետք, Ակիրէ կարմիր քարտ ստացաւ՝ նախապէս կարծր ֆաուլ մը կատարած ըլլալուն պատճառով: Նախ իրաւարարը անոր դեղին քարտ շնորհած էր, բայց ՎԱՐ-ի սենեակի իրաւարարները նկատած էին, որ Ակիրէի ֆաուլը բաւական կարծր էր եւ կարմիր քարտի արժանի:

41-րդ վայրկեանին Կարէն Մուրատեան նշանակեց հաւասարութեան կոլը՝ Ժիրայր Շաղոյեանի փոխանցումէն օգտուելով: Բ. կիսախաղին, Արարատ Արմենիա շատ աւելի լաւ խաղցաւ, լուրջ վտանգներ ստեղծեց եւ կոլ մըն ալ նշանակեց՝ շնորհիւ յետսապահ Պրունօ Ռիքարտօ Ուիլսոն Վալտեսի: 77-րդ վայրկեանին պրազիլցի բերդապահ Ժոաօ Պրավիմ քառակուսիէն դուրս գետին բերաւ մրցակից մը եւ վտարուեցաւ դաշտէն: Խումբերը թիւերով հաւասարեցան: 90 վայրկեանները անցած էին, երբ Խաւի Վասքես նեղ անկիւնէ մը գլխու հարուածով նշանակեց Թորենսէի հաւասարութեան կոլը (93-րդ վայրկեանին): Հազիւ 2 վայրկեան ետք Մուսա Տրամէ կոլ մը եւս նշանակեց՝ անակնկալի բերելով Արարատ Արմենիան:

4 մրցումներէ ետք Արարատ Արմենիա տակաւին կէտ չունի եւ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման 36-րդ եւ վերջին դիրքը:

5-րդ հանգրուանին Արարատ Արմենիա պիտի հիւրընկալէ Աւստրիոյ Ռետ Պուլ Զալցպուրկը (26 նոյեմբերին): Զալցպուրկ 4 կէտ ունի եւ կը գրաւէ 26-րդ դիրքը:

ՆՇԱՆԱՌՈՒԹԻՒՆ

ԷԼՄԻՐԱ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ՉԿՐՑԱՒ ՀԱՍՆԻԼ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԻՆ



Տոհայի (Քաթար) մէջ տեղի ունեցող նշանառութեան աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն, Հայաստանի ներկայացուցիչ Էլմիրա Կարապետեան 23-րդ դիրքը գրաւեց 10 մեթր հեռաւորութենէն օդամըղիչ ատրճանակով նշանառութեան զտումի մրցումներուն:

Հայ ներկայացուցիչը 6 հանգրուաններու արդիւնքով 574 կէտ ձեռք ձգեց եւ չկրցաւ հասնիլ աւարտական հանգրուան:

Աւարտական հանգրուան հասնելու համար 580 կէտ պէտք է ձեռք ձգել: Այդ պատճառով ալ ան զըրկուեցաւ Լոս Անճելըսի մէջ տեղի ունենալիք 2028-ի Ողիմպիական խաղերուն երեք տոմսերէն մէկուն տիրանալու կարելիութենէն: Աւելի կանուխ Էլմիրա Կարապետեան 50 մեթր հեռաւորութենէն ատրճանակով նշանառութեան արծաթէ մետալը շահած էր, բայց Ողիմպիական խաղերուն այդ հեռաւորութեան մրցումները չեն ընդգրկուած:

«ԷՄ. ԷՄ. ԷՅ.»

ՕՆՆԻԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ՝ ՊՐՈՆԶԷ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ



Հայաստանի ներկայացուցիչ Օննիկ Մարտիրոսեան դարձաւ 2026-ի խառն մենամարտերու աշխարհի երիտասարդներու ախոյեանութեան պրոնզէ մետալակիր: Ախոյեանութիւնը տեղի կ'ունենայ Վրաստանի մայրաքաղաք Թիֆլիսի մէջ:

Հայ մարտիկը մինչեւ 61,2 քկ կշիռի մրցումներուն երեք յաղթանակներ արձանագրած էր մինչեւ կիսաւարտական: Ան յաջորդաբար յաղթած էր Ուքրանիոյ, Զուիցերիոյ եւ Տաճիկիստանի ներկայացուցիչներուն:

Կիսաւարտականին Օննիկ Մարտիրոսեան մըրցած էր Ռուսիոյ ներկայացուցիչ Ալի Խիզրիեւի դէմ, եւ մրցումի աւարտին ռուս մրցակիցը իրաւարարներու որոշումով յաղթական հռչակուած էր:

Այս մետալը եղաւ Հայաստանի միակը, մինչ 4 այլ ներկայացուցիչներ աւելի կանուխ պարտութիւններ կրելով դուրս մնացած էին: 56,7 քկ կշիռի ներկայացուցիչ Արթուր Ասոյեան, 74,8 քկ կշիռի Մկրտիչ Վարդանեան եւ Վահան Մաթեւոսեան, ինչպէս նաեւ 70,3 կշիռի Արայիկ Սահակեան պարտութիւններ կրած էին եւ մետալներու մրցումներու չէին հասած:

ՌՈՆԱԼՏՈ. «ԹԻՒ 7 ՇԱՊԻԿԸ ՅԱՆՁՆԵԼՈՒ ՕՐԸ ՀԱՍԱՒ»



Համաշխարհային ֆութպոլի եւ Փորթուգալի ազգային խումբի աստղ Քրիսթիանօ Ռոնալտո պաշտօնապէս յայտարարեց միջազգային ասպարէզը լքելու մասին: 41 տարեկան յառաջապահը ընկերային ցանցերու վրայ հրապարակած յուզիչ տեսանիւթով յայտնած է 23 տարի տեւած փառահեղ ճանապարհի աւարտը՝ նշելով, որ հասած է թիւ 7 շապիկը յաջորդ սերունդին յանձնելու օրը:

Ռոնալտո իր երախտագիտութիւնը յայտնեց ընտանիքին, համակիրներուն, նախկին եւ ներկայ խմբակիցներուն, մարզիչներուն եւ հաւաքականի ամբողջ կազմին:

«Փորթուգալի ժողովո՛ւրդ, եկած է ազգային խումբի թիւ 7 մարզաշապիկը վերադարձնելու օրը: Ես երբեք չեմ նկատած, որ այդ թիւը բացառապէս ինծի կը պատկանի, բայց 23 տարի շարունակ զայն կրելու պատիւը եւ պատասխանատուութիւնը ունեցած եմ: Այսօր այդ թիւով շապիկը յաջորդ սերունդին փոխանցելու օրն է: Այս որոշումը դիւրին չէր, որովհետեւ կան որոշումներ, զորս պէտք է ընդունիլ ոչ միայն մտքով, այլեւ սրտով ալ»:

«2003-ի օգոստոսին սկսած եւ իմ կեանքը ընդմիշտ փոխած ճանապարհը աւարտած է: Եթէ կրցայ ձեզ ուրախ պահել, եթէ իմ կոլերուս ընթացքին որեւէ մէկը գրկած է քեզ, մոռցած էք ձեր հոգերը կամ հպարտացած էք մեր երկրով, ուրեմն ամէն ինչ արժած է: Փորթուգալը միշտ կը մնայ մէջս», գրած է Ռոնալտո:

2003-ին, Փորթուգալի ազգային խումբին միացած Ռոնալտո կը հեռանայ իբրեւ տղոց միջազգային ֆութպոլի բացարձակ մրցանիշներու տէր: Ան ազգային խումբին շապիկով 234 ելոյթ

Շար.ը՝ էջ 8

53 ԿԱՐՄԻՐ ՔԱՐՏ՝ ՄԷԿ ՄՐՑՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ...



Պրազիլի Մինաս Ժերայս նահանգի մինչեւ 20 տարեկաններու ախոյեանութեան կիսաւարտականին, Ուպերլանտիա - Մամորէ հանդիպումը աւարտած է աննախադէպ ձեւով:

Դաշտին վրայ զանգուածային ծեծկռտուքի հետեւանքով գլխաւոր իրաւարարը ցոյց տուած է 53 կարմիր քարտ՝ պատմական մրցանիշ մը հաստատելով:

Մամորէ կը յաղթէր 3-1 արդիւնքով, երբ կիրքերը «բորբոքած» են: Հիւր խումբի 3-րդ կոլը նշանակած Տաւի սադրիչ շարժումներ կատարած է մրցակից մարզիկներուն եւ պահեստի նստարաններուն ուղղութեամբ: Անմիջապէս անոր պատասխանած է Ուպերլանտիայի բերդապահներու մարզիչը, որ դաշտ մտնելով ապտակած է Տաւիին, այնուհետեւ իրավիճակը ամբողջովին անկառավարելի դարձած է:

Երկու խումբերուն հիմնական եւ պահեստի մարզիկները, ինչպէս նաեւ մարզիչներու խմբակները մասնակցած են զանգուածային ծեծկռտուքին:

Իրաւարար Ֆեռնանտօ Փաթրիք ստիպուած եղած է ծայրայեղ քայլերու դիմել: Ըստ «Սի. Էն. Էն. Պրազիլ»-ի, արձանագրութեան մէջ նշուած են 53 կարմիր քարտեր: Կարմիր քարտեր ստացած են Մամորէի 21 եւ Ուպերլանտիայի 22 մարզիկներ, երկու խումբերու մարզչական կազմերու 8 ներկայացուցիչներ եւ ակումբներու 2 ղեկավարներ (որոշ միջազգային լրատուամիջոցներ, որոնց կարգին՝ «Պի. Տի. Սի.»-ն, 51 կարմիր քարտերու մասին խօսած են՝ նկատի չառնելով ակումբներու ղեկավարները):

Բախումները շարունակուած են նաեւ հանդերձարաններուն մէջ: Կոտրուած են մարզադաշտի դռները, պատուհանները, ցնցուղները: Կարգ ու կանոնը վերականգնելու համար պահանջուած է ոստիկանութեան միջամտութիւնը:

Մրցավայրը ոստիկանութեան յայտնած է, որ Ուպերլանտիայի ղեկավարներէն մէկը սպառնալիքներ հնչեցուցած է անոր հասցէին: Մրցումը բնականաբար չէ շարունակուած: Ուշագրաւ էր մրցումին աւարտը: Կարմիր քարտերու պատճառով Մամորէի խումբէն ընդամէնը 7 մարզիկներ իրաւունք ունէին մասնակցելու դարձի մրցումին: Ուպերլանտիա նախընտրած էր «արդար մրցում»-ի («ֆէյր փլէյ») անըսպասելի նախաձեռնութեամբ չմասնակցիլ դարձի մըրցումին: Մամորէ հասաւ աւարտական, մինչ Ուպերլանտիա պիտի խաղայ 3-րդ դիրքի մրցումը:

Նշենք, որ կարմիր քարտերու նախորդ մրցանիշը կը պատկանէր Արժանթինի 5-րդ դասակարգին գծով Աթլեթիքօ Քլէյփոլ-Վիքթորիանօ Արենա մրցումին (2011-ին), որուն ընթացքին իրաւարարը 36 կարմիր քարտեր «բաժնած» էր:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԾ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

վերաբերեալ վերաբերմունքի մեղմացում, որովհետեւ գործին մէջ որեւէ մեղմացում լիբանանեան պետութեան համար մեծ հետեւանքներ պիտի ունենայ»:

●ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ աղբիւր մը «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Վերջին զարգացումները պատկերը աւելի մշուշոտ դարձուցին, եւ ոչ ոք կրնայ ճշդել այն ուղին, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահը իր պատօնավարման մնացած ժամանակաշրջանի ընթացքին պիտի որդեգրէ»:

●«ԼԻՏԱ ՈՒԱԹԱՆ» օրաթերթի տեղեկութեան համաձայն, «որոշումի կայացման դիրքին վրայ հանրապետականները ըլլան կամ դեմոկրատականները, Լիբանանի նկատմամբ ամերիկեան ռազմավարութիւնը անսասան է, եւ լիբանանեան թղթածրարի եւ ամերիկեան-իրանեան համաձայնութեան միջեւ կապ չկայ, ինչպէս նաեւ Լիբանանը անգամ մը եւս Իրանին ծախելու մասին խօսակցութիւնը որեւէ լուրջ հիմնուած չէ»:

●ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ աղբիւրներ «Ախպար» օրաթերթին. «Լիբանանեան իշխանութիւնը, որ ձախողեցաւ ամերիկեան վարչակազմը համոզել Իսրայէլի վրայ լուրջ ճնշում բանեցնելու, երբ այդ վարչակազմը իր ներքին քաղաքական ազդեցութեան գագաթնակէտին վրայ կը գտնուէր, այսօր, Թրամփի ընտրական ծանր պարտութիւն կրելէն ետք պիտի կարենայ աւելի ազդու երաշխիքներ ստանալ»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ». «Վերջին օրերուն տեղական շուկաներուն մէջ նկատուած է առուծախի աշխուժութեան զգալի անկում՝ պատերազմի վերսկըսման մտավախութիւններու սրման լոյսին տակ, ինչ որ հաստատութիւններն ու խանութները վերադարձուցած է գրեթէ լիակատար կաթուածահարութեան վիճակին»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Ախպար» օրաթերթին. «Խորհըրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի նոր ջանքեր կը թափէ նախագահ Աունի եւ Հըզպալլայի միջեւ հաղորդակցութիւնը վերականգնելու նպատակով՝ խուսափելու համար ներքին բախումէն ու պայթումէն, սակայն դիրքորոշումներու կարծրացումը յառաջընթացի արձանագրման արգելք կը հանդիսանայ»:

●ՓՈՐՁԱՌՈՒ քաղաքական գործիչ մը «Լեպանոն Ֆայլզ»-ին. «Սուրիոյ կողմէ Լիբանան հետ պաշտօնական համագործակցութեան ողջունումը կարելի չէ անջատել քաղաքական զգայնութենէն, որ յառաջացած է Հըզպալլայի առնչուած նախարարի՝ Դամասկոս մեկնած նախարարական պատուիրակութեան կազմին մասնակցութենէն: Սուրիոյ ղեկավարութիւնը, թերեւս, կ'ուզէ փոխանցել այն ուղերձը, թէ նոր յարաբերութիւնները կը կառուցուին նոր իշխանութեան կառուցուածքի կանոններուն համապատասխան, եւ ոչ թէ նախորդ ժամանակաշրջանի հաւասարակշռութիւններուն»:

●«ԺՈՒՄՀՈՒՐԻԱ» օրաթերթ. «Տարիներ շարունակ վատնումներէն վնաս կրած մատուցուող պետական ծառայութեան համար նախապէս վճարման համակարգին անցումը կը սպասուի քանի մը ամսուան ընթացքին, ինչ որ կը նշանակէ, թէ անոնք, որոնք նախապէս չեն վճարեր, երբեք ծառայութիւնը պիտի չստանան»:

●ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ նախարարութենէն աղբիւրներ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Վարազի հում միս ուտելէ ետք, 17 անձեր վարակուած են «Թրիքինոսիս» հիւանդութեամբ եւ փոխադրուած շարք մը հիւանդանոցներ: Հետաքննութիւնը ցոյց տուաւ, թէ անոնց վարակման աղբիւրը մէկ է»:

●«ՆԱՀԱՐ» օրաթերթ. «Հիւսիսէն նախկին նախարար մը կ'ուղղուի յառաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններուն Պաալպեք-Հերմել ընտրաշրջանէն թեկնածու ներկայանալու, որովհետեւ աշխարհագրականօրէն իր շրջանին ամէնէն մօտն է եւ անոր շարունակութիւնը կը կազմէ»:

●«ՏԻԱՐ» օրաթերթ. «Լեռնալիբանանի ընդհանուր դատախազ, դատաւոր Սամի Սատեր, տարբեր օտարերկրեայ հեռաձայնային թիւերով նոր սպառնալիքներ ստացած է՝ թմրեցուցիչի վաճառականներու դէմ իր ղեկավարած լայնածաւալ արշաւին առընչութեամբ»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ». «Մարոնի պատրիարքի փոխանորդ Էլիաս եպս. Նասսարի Պաապտայի պալատ այցելութիւնը՝ իբրեւ պատրիարքի պատուիրակ, յատուկ կարեւոր նշանակութիւն կը ստանայ Լիբանանեան համալսարանին մէջ լիաժամ դասախօսներու նշանակումներու չորրորդ փուլին վերաբերեալ համապատասխան մարմիններու առջեւ դրուած հարցին լոյսին տակ: «Լեպանոն Ֆայլզ»-ի ստացած տեղեկութիւնները ցոյց կու տան, թէ Պքերքէն վճռականօրէն տրամադրուած է հետեւելու այս հարցին եւ կանխարգիլելու կրթութեան նախարարին կողմէ մշակուող նախագիծի որդեգրումը՝ համալսարանին մէջ քրիստոնէական ներկայութեան վրայ անոր երկարաժամկէտ հետեւանքներուն վերաբերեալ մտահոգութիւններէ մեկնելով:

«Շահագրգիռ կողմերու կարծիքով, առաջարկուող նախագիծը չի պահպաներ համայնքային բաժանման անհրաժեշտ հաւասարութիւնը եւ կը յանգեցնէ լիաժամ աշխատող քրիստոնեաներու բաժինի կրճատման, ինչ որ կը բացատրէ զայն վերատեսութեան ենթարկելու պնդումը: Այս աղբիւրները կը հաստատեն, որ առարկութիւնը կը մնայ անսասան, եւ կայ վճռականութիւն՝ կանխարգիլելու հաստատումը որեւէ որոշումի, որ չի յարգեր սահմանուած հաւասարակշռութիւնները»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «ուժանիւթի նախարարը կը շարունակէ ջանքեր գործադրել պետական հաստատութիւններու կողմէ ելեկտրականութեան ոլորտի պարտքերու գանձման ուղղութեամբ՝ փորձելով խթանել եկամուտներու հաւաքումը եւ նուազեցնելու պարտքերու կուտակումը: Բայց եւ այնպէս, լաւատեղեակ աղբիւրներու համաձայն, գոյութիւն ունեցող տեղեկութիւնը չի վկայեր այս հարցին մէջ յառաջընթացի որեւէ լուրջ նշանի մասին՝ հաշուի առնելու շարք մը շահագրգիռ կողմերու եւ ելեկտրածին շարժակներու սեփականատէրերու միջեւ գոյութիւն ունեցող շահերու համընկնումը:

«Այս աղբիւրները կը նշեն, որ այս համընկնող շահերը կը բարդացնեն ելեկտրականութեան ճգնաժամի լուծումը եւ հարցեր կը յառաջացնեն որոշ կողմերու վերակազմակերպման եւ սեփական ելեկտրածին շարժակներէն կախեալութիւնը նուազեցնելու որեւէ քայլի հետ համագործակցելու պատրաստակամութեան վերաբերեալ»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼԶ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «Քուրա եւ Պաթրուն շրջաններու ձիթապտուղի որոշ հողագործներ, յատկապէս անոնք, որոնք իրենց գիւղերէն հեռու հողատարածքներ ունին, նկատած են, որ բերքին մէկ մասը հաւաքուած է: Անոնք գողութեան համար կը մեղադրեն շրջանէն դուրս գտնուող խմբաւորումները եւ քաղաքապետարանին ու անվըտանգութեան մարմիններուն կոչ կ'ուղղեն պաշտպանելու իրենց ապրուստը»:

●95 եւ 98 օքթան պենզինի գիները նուազեցան 77000 լ.ո.-ով եւ յաջորդաբար հասան 2.492.000 լ.ո.-ի եւ 2.510.000 լ.ո.-ի, մազութին գինը նուազեցաւ 25000 լ.ո.-ով եւ հասաւ 2.579.000 լ.ո.-ի, իսկ պիւթակազին գինը մնաց անփոփոխ՝ 1.610.000 լ.ո.:

ՎԵԼԱՅԱԹԻ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Վելայաթի աւելցուց, որ Հայաստանի այն ենթադրութիւնը, թէ Ռուսիոյ Ուքրանիոյ պատերազմով զբաղած ըլլալուն պատճառով Մոսկուան նուազ ուշադրութիւն պիտի դարձնէ Հարաւային Կովկասի մէջ անվտանգութեան, կրնայ սխալ հաշիւ մը ըլլալ:

«Ես նաեւ Հայաստանի դեսպանին փոխանցեցի իմ վերջին պատգամս՝ եթէ Թրամփն ու անոր դաշնակիցները փորձեն Իրանի այս «կարմիր գիծ»-ը անցնիլ, անոնց ոտքերը պիտի կտրենք», նշած է ան:

Վելայաթի նաեւ քննադատեց Հայաստանի կառավարութեան՝ Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի եւ Բրիտանիոյ քաղաքականութեան հետ հետզհետէ աւելի համահունչ դառնալու ընթացքը՝ զգուշացնելով, որ նման մօտեցումը կրնայ Հարաւային Կովկասի մէջ լարուածութեան աճի ճամբայ հարթել:

ՊԸՐՐԻ. «ԹԻՒ 1701 ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԻՐ ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

Պըրրի վերահաստատեց. «ՄԱԿ-ի թիւ 1701 որոշումը Լիբանանի իր հողերուն ամբողջական կերպով, մինչեւ միջազգայնօրէն ճանչցուած սահմաններ վերատիրանալու իրաւունքը կ'երաշխաւորէ, եւ Միջազգային ժամանակաւոր ուժերը (ՖԻՆԻԻԼ) այդ որոշումի բոլոր յօդուածներուն գործադրութեան գործնական շրջագիծը կը ներկայացնեն»:

Ան նաեւ հանդիպում ունեցաւ հանրօգուտ շինութեանց եւ փոխադրամիջոցներու նախարար Ֆայեզ Ռասամնիի հետ, որուն կ'ընկերակցէին Պէյրութի միջազգային օդակայանի վարչական խորհուրդի տնօրէն եւ Պէյրութի միջազգային օդակայանի հաստատութեան տնօրէն Մոհամետ Շաթիլան եւ վարչական խորհուրդի անդամները՝ հաստատութեան իրենց առաքելութիւնը ստանձնելէն ետք ընթացակարգային այցելութեամբ մը:

ԷՐՏՈՂԱՆ ՄՏԱԴԻՐ Է 8 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

անհրաժեշտ քայլերը», Ազրպէյճանի պետական ԱՓԱ լրատու գործակալութեան համաձայն ըսած է Էրտողան՝ լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին:

Էրտողան յայտնած է, որ արդէն հեռաձայնային հաղորդակցութիւն ունեցած է Իլհամ Ալիեւի հետ, ինչպէս նաեւ Պաքու ուղարկած է թրքական հետախուզութեան պետն ու արտաքին գործոց նախարարը:

«Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի միջեւ յարաբերութիւնները շատ աւելին են, քան աւանդական դիւանագիտական հաղորդակցութիւնները: Երկու երկիրներուն միջեւ անխզելի կապը մեր հասարակաց պատմութեան, մշակոյթին, մեր հասարակաց ապագային արդիւնքն է: Չկան այնպիսի արգելքներ, զորս չի կարենար յաղթահարել Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի եղբայրութիւնը», վստահեցուցած է Թուրքիոյ նախագահը:

Յիշեցնենք, որ Ալիեւ չէր մասնակցած Թուրքիոյ մէջ Թրքական պետութիւններու կազմակերպութեան վեհաժողովին, որովհետեւ վերջին շրջանին Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ յարաբերութիւններուն մէջ լարուածութիւն ստեղծուած էր՝ Ազրպէյճանի կրթական հաստատութիւններուն մէջ լաչակ կրելու հետ կապուած բողոքի ցոյցերու ժամանակ թրքական կողմի այդ ցոյցերուն զօրակցող արձագանգի պատճառով:

ՌՈՆԱԼՏՕ. «ԹԻՒ 7 ՇԱՊԻԿԸ...»

Շարունակուած 7-րդ էջէն

ունեցած է՝ նշանակելով 146 կոլ եւ սահմանելով պատմական մրցանիշներ: Ան 2016-ին կրցած է Եւրոպայի ախոյեանութիւնը շահիլ (Եուրօ 2016), որուն յաջորդած են Ազգերու լիկայի երկու տիտղոսներ՝ 2019-ին եւ 2025-ին:

Ըստ կարգ մը աղբիւրներու, Ռոնալտօ չի փափաքիր հրաժեշտի հանդիպում ունենալ ազգային խումբին հետ:

Ռոնալտոյի այս որոշումին վրայ ազդած է նաեւ ազգային խումբի գլխաւոր մարզիչ Ժորժի Ժեզուշի հետ ունեցած անհամաձայնութիւնը: Ռոնալտօ չէր ցանկար վերադառնալ ազգային խումբ՝ աշխատելու այժմու մարզիչին հետ:

Ռոնալտօ կ'ենթադրէր, որ հաւաքականը լքելու համար սահմանուած պատիժը կը յետաձգէ իր վերադարձի հարցը մինչեւ յաջորդ մարտ: Սակայն պատիժը, հաշուի առնելով նախնական կասեցման օրերը, վերջ գտած էր 30 հոկտեմբերին: Հետեւաբար, Ժեզուշ կրնար անոր անունը ընդգրկել նոյեմբերի հաւաքի մարզիկներուն հետ:

Փորթուգալի ֆութպոլի ֆետերասիոնը իր կարգին կը ցանկայ կազմակերպել Ռոնալտոյին արժանի հրաժեշտի մրցում մը: Սակայն անոր ձեւաչափը եւ ժամկէտը տակաւին յայտնի չեն:

ԹՐԱՄՓ. «ԿԸ ՆԱԽԸՆՏԵՄ ԻՐԱՆԷՆ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

վարչակազմը Իրանի դէմ պատերազմական գործողութիւններու շարունակման ծրագիրներ կը քննէ:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ «Աքսիոս» կայքին յայտնեցին, որ Թրամփ հինգշաբթի օր ազգային անվտանգութեան իր աւագ խորհրդատուներուն հետ գումարած է ժողով մը՝ իրանեան թղթածրարը քննարկելու համար:

Կայքը կ'աւելցնէ, թէ ամերիկեան բանակը մինչեւ հիմա Ուաշինկթընէն Իրանի վերաբերեալ նոր ցուցմունք մը չէ ստացած:

«Աքսիոս» նաեւ հաղորդեց, որ «Ռուզվելթ» օդանաւակիրը այս ամսուան կիսուն պիտի հասնի Միջին Արեւելք:

Իրանեան բանակի բանբերը յայտնեց, որ շրջանին մէջ որեւէ նոր թշնամական արարք կամ արկածախնդրութիւն Հորմուզի նեղուցի վերաբացման պիտի չյանգեցնէ:

Ան ըսաւ, որ նեղուցի վերաբացման միակ ուղին «Միացեալ Նահանգներու մեր եօթը պայմանները ընդունիլն է»:

ՀԵԿՍԵԹԻ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿՄԱՆ ՀԱՐՑԸ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՇԱԲԱԹ ԿԸ ՎՃՌՈՒԻ

Միացեալ Նահանգներու պատերազմի նախարար Փիթ Հեկսեթ, որ զինք պաշտօնազրկելու փորձեր կը դիմակայէ, յորդորեց հաւանութիւն տալ առնուազն 350 միլիառ տոլարի պաշտպանական ֆինանսաւորման:

Հեկսեթ ընկերային ցանցերու վրայ զետեղուած տեսերիզի մը մէջ յայտնեց, որ պատերազմի նախարարութիւնը այդ ֆինանսաւորման կարիքը ունի «ներկայ պահը դիմակայելու», եւ պաշտպանելու համար «վտանգաւոր աշխարհի մը մէջ» երկրի գերակայութիւնը՝ աւելցնելով. «Քոնկրեսի մէջ իւրաքանչիւր հայրենասէր անդամի քուէին պէտք ունինք»:

Պատասխանելով զինք պաշտօնազրկելու փորձերուն՝ ան ըսաւ. «Քոնկրեսի յուսախաբ ու պարտութեան մատնուած անդամ մը, իր դեմոկրատական բոլոր դաշնակիցներուն հետ պաշտօնազրկման կեղծ նիւթ ներկայացուցին», ճիշդ ինչպէս երկու անգամ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփի դէմ կատարեցին:

Նշենք, որ զինք պաշտօնազրկելու դիմումը ներկայացուցած է Ներկայացուցիչներու տան հանրապետական անդամ Թամըս Մասին, որ Հեկսեթը կ'ամբաստանէ Իրանի հետ հակամարտութեան մէջ պատերազմի լիազօրութիւնները խախտելու մէջ:

«Անոնց քաղաքականութիւնը չի յաջողիր, ուստի իշխանութեան ետին քողարկուած քաղաքական թատրոնի հանդէպ իրենց մոլուցքը դրդած է փորձել ոչնչացնել իրենց հակառակորդները: Ամէն ինչ անձնական ոչընչացման մասին է: Ատիկա չյաջողեցաւ նախագահ Թրամփի դէմ եւ պիտի չյաջողի իմ դէմս», նշեց Հեկսեթ:

Ան պաշտպանեց Փենթակոնի վերադասաւորման իր ծրագիրը՝ զայն որակելով «քաջարի ու պատմական ջանք», որ կ'երաշխաւորէ, որ Թեհրան հիւլէական զէնք չունենայ», թէեւ ընդունեց, թէ այդ պատերազմը պատճառ դարձաւ, որ հանրապետականները ընտրութիւններուն մէջ մեծ կորուստներ կրեն:

«Ֆոքս Նիուզ» հաղորդեց, որ Ներկայացուցիչներու տան շարք մը հանրապետական անդամներ այն կարծիքը ունին, որ Միացեալ Նահանգներու պատերազմի նախարար Փիթ Հեկսեթը պաշտօնազրկելու որոշումը կրնայ տրուիլ յառաջիկայ շաբթուան սկիզբը: Հանրապետական քոնկրեսականներէն մէկը ըսած է. «Հեկսեթի հարցը վերջացաւ»:

